

Fagrådet –
**Rusfeltets
hovedorganisasjon**
rusfeltet.no

Saksliste til årsmøtet 2023
Oslo 11.mai 2023 kl.12.00 (lunsj fra kl 11.30)
Thon hotel Vika Atrium, Munkedamsveien 145

Sak 1 Åpning av årsmøtet ved styreleder Anders Dalsane Jansen

Sak 2 Konstituering

Side 3

- a) Opprop og godkjenning av fullmakter
- b) Godkjenning av innkalling og dagsorden
- c) Valg av dirigenter
- d) Valg av referenter
- e) Valg av tellekorps
- f) Valg av to personer til å underskrive protokoll

Sak 3 Årsmelding 2022 – 2023

Side 4

Sak 4 Årsregnskap 2021 og revisorberetning

Side 42

Sak 5 Innkomne saker

Side 54

- a) Skifte navn på organisasjonen – vedtektsendring
Forslagsstiller: Styret

Side 54

- b) Skifte navn på arbeidsplan – vedtektsendring
Forslagsstiller: Styret

Side 56

- c) Endre medlemskontingenten
Forslagsstiller: Styret

Side 57

Sak 6 Budsjett 2023

Side 58

Sak 7 Arbeidsplan 2023

Side 60

Sak 8 Valg

Side 62

- a) Valg av styremedlem
- b) Valg av styremedlem
- c) Valg av styremedlem
- d) Valg av styremedlem
- e) Valg av medlem til valgkomiteen

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Nedre Slottsgate 7, 0157 Oslo
telefon 22 42 44 77
e-post: fagraadet@rusfeltet.no
www..rusfeltet.no
organisasjonsnummer 975 688 623

Sak 2 Konstituering

a) Opprop og godkjenning av fullmakter

I henhold til Fagrådets vedtekter § 5 punkt 5 siste ledd er det ikke mulig å avgi stemme med fullmakt. Med fullmakt menes her å «samle» stemmer slik at en delegat representerer flere enn virksomheten delegaten har en rolle i. En delegat som har en sentral rolle i flere medlemsvirksomheter kan ha flere stemmer.

Hvem som representerer det enkelte medlem er årsmøtet uvedkommende. Er det en person som ikke har fremtredende rolle må det foreligge en fullmakt fra medlemmet ved møtets begynnelse.

Medlemmene kan delta med flere representanter på årsmøtet, men har bare en stemme.

Ved digital deltakelse er det viktig at fullmakten er sendt sekretariatet på forhånd.

b) Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling er sendt alle medlemmer 1.mars. Saksliste med sakspapirer er sendt alle medlemmer 13.april.

Styret inviterer årsmøtet til å fatte følgende vedtak:

Innkalling og dagsorden godkjent.

c) Valg av dirigenter

Forslag fremmes på møtet.

d) Valg av referenter

Forslag fremmes på møtet

e) Valg av tellekorps

Forslag fremmes på møtet

f) Valg av to personer til å underskrive protokoll

Forslag fremmes på møtet

Sak 3 Årsmelding 2022 – 2023

Vedlagt ligger styrets årsmelding 2022 – 2023.

Årsmeldingen som legges frem for årsmøtet omhandler perioden 18.mars 2022 til 15.mars 2023. Utgangspunktet er fra årsmøte til årsmøte og bakgrunnen for det er rapportering på den arbeidsplan som årsmøtet vedtar.

På grunn av styrebehandling og trykking blir perioden ikke helt samsvarende med årsmøteperioden, men så nær som praktisk mulig.

Styret har bestemt at fra neste periode vil årsmeldingen følge kalenderåret.

Styret inviterer årsmøtet til å fatte følgende vedtak:

Årsmelding 2022 – 2023 godkjent

Fagrådet –
Rusfeltets
hovedorganisasjon
rusfeltet.no

Årsmelding 2022–2023

Årsregnskap 2022

Vi samler og formidler kunnskap
- fordi rus påvirker menneskers liv

INNHOOLD

INNLEDNING	5
ORGANISASJON	6
ØKONOMI	9
AKTIVITETER	10
GJENNOMFØRING AV ARBEIDSPLANEN 2022	11
Være rusfeltets viktigste møteplass	11
Være den mest aktuelle og relevante organisasjonen i rusfeltet	14
Fremme kunnskapsbasert praksis i rusfeltet	18
Være en tydelig og synlig ruspolitisk aktør	25
RUS & SAMFUNN	29
ANDRE AKTIVITETER	32
AVSLUTNING	37
ÅRSREGNSKAP	38
REVISORS BERETNING	45

Forsidefoto: Torhild Kielland

**Årsmelding
2022–2023**

INNLEDNING

Det har vært et urolig år med flere internasjonale kriser. På denne tid i fjor var det krigen i Ukraina som preget det internasjonale nyhetsbilde. Fortsatt pågår krigen i våre nære områder med store lidelser. Våre utfordringer med høye priser er små i forhold til de lidelser det ukrainske folk står i. Samtidig skal vi anerkjenne konsekvensene som den enkelte innbygger opplever.

Rusfeltet har også hatt utfordringer og kjent på uforutsigbarhet. Høye strømpriser, manglende belegg, nye anbud, mangel på fagfolk og ny politikk fra regjeringen Støre har gitt utfordringer.

Avvikling av godkjenningsordningen i Fritt behandlingsvalg har allerede fått konsekvenser med nedleggelse og varsel om nedleggelse av døgnbehandlingsplasser. Flytting av øremerkede tilskudd i Statsbudsjettet over til søknadsbaserte ordninger gjorde at mange tiltak fikk redusert forutsigbarhet og ble urolige. Kommune- og sykehusøkonomien har vært stram og bidratt til uroligheter innenfor flere fagområder. Flere har meldt om innstramning og kutt i drift.

Dette året skulle vi ta Fagrådet ytterligere et hakk videre gjennom å styrke administrasjonen med en stilling. Som dere kan lese i årsmeldingen ble det ikke helt slik, på grunn av sykdom. Til tross for dette har vi hatt høy aktivitet. Det gjenspeiler seg i årsmeldingen.

Fagrådet er landet største organisasjon på rusfeltet. Vi har også i denne perioden hatt medlemsvekst og vi får stadig nye henvendelser. Høy aktivitet, vekst og nye henvendelser er bra. Fagrådet skal og vil utvikle seg videre. Forebyggende arbeid har hatt økt fokus i denne perioden med særlig fokus på unge og unge voksne.

Denne årsmeldingen gjenspeiler perioden 18.mars 2022 til 15.mars 2023.

ORGANISASJON

Fagrådet ble etablert i 1991 og var den gang en sammenslåing av to organisasjoner. Det var Samordningsrådet for institusjoner for rusmiddelmisbrukere (SIR) og Ledergruppa for institusjoner innen rusmisbruk (LIR). Dagens navn, Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon, ble vedtatt på årsmøtet i 2012.

Fagrådet er en medlemsorganisasjon og pr.15. mars 2023 er det 148 medlemmer. Medlemmene har over 210 ulike tiltak, mer enn 6000 årsverk og mange tusen medlemmer og frivillige.

Medlemsvirksomhetene representerer forebygging, behandling, lavterskeltjenester, bolig- og omsorgstjenester, avholdsarbeid, pårønderarbeid, brukerorganisasjoner, høyskole-, forsknings- og kompetanseutvikling, opplysningsarbeid og mer til. Medlemsvirksomhetene kommer fra både offentlig, ideell og privat sektor.

FORMÅL OG FUNKSJON

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon er en nasjonal fag- og ruspolitisk medlemsorganisasjon for tiltak/tjenester for mennesker med rusmiddelrelaterte problemer og avhengighetsproblematikk.

Fagrådets formål er å synliggjøre, samle, drøfte og formidle de ruspolitiske konsekvensene, faglige erfaringer, brukererfaringer og forskning for å sikre rusfeltet best mulig organisatoriske, faglige og ressursmessige betingelser.

FAGRÅDETS VISJON:

Mangfoldige, tilgjengelige og helhetlige tjenester i et samlet rusfelt.

Frode Woldsund og Trude Lønning ble takket av som styremedlemmer etter 8 år.

Foto: Torhild Kielland

Styret og leder i Fagrådet
– Rusfeltets hovedorganisasjon.
Foto: Torhild Kielland

ÅRSMØTE 2022

Årsmøte 2022 ble avholdt som et hybridmøte 4. mai 2022. Mange hadde funnet vegen til Hotel Bristol hvor den fysiske delen av møtet ble holdt.

Det var 76 deltakere hvorav 20 deltok digitalt. Av disse var 57 stemmeberettiget. Det ble behandlet åtte saker. Protokollen fra årsmøtet ligger på rusfeltet.no/om-oss/arsmote.

STYRET

Fagrådet ledes av et styre med styreleder, nestleder samt sju styremedlemmer som avspeiler bredden av medlemsvirksomheter.

Styret har bestått av:

- **Styreleder** Anders Dalsaune Jansen, leder Tyrilistiftelsen
- **Styrets nestleder** Kine Haugen, FO Fellesorganisasjonen, til daglig seksjonsleder ARA Oslo Universitetssykehus

Styremedlemmer

- Lars A Lian, faglig leder Stiftelsen Fossumkollektivet
- Tommy Sjøfjell, faglig rådgiver A-larm
- Ellen Ingrid Eira, leder døgnenheten Karasjok, Finnmarkssykehuset HF
- Merete Hanch-Hansen, avdelingsdirektør Velferdsetaten Oslo kommune
- Eva Brekke, Norsk psykologforening, til daglig forsker ved NK ROP
- Arild Knutsen, leder i Foreningen for human narkotikapolitikk
- Camilla Wright, leder av Uteseksjonen i Trondheim kommune
- Fagrådets leder, Jan Gunnar Skoftedalen, er styrets sekretær.

STYREMØTER

Det har i perioden vært avholdt 8 styremøter. Det har vært en variasjon av fysiske, hybride og digitale møter. Styret har behandlet 77 saker. I det som kalles fag og ruspolitiske saker og informasjons- og drøftingssaker er det ofte mange saker og temaer som drøftes. I tillegg er det vært e-postutveksling om ulike aktuelle saker og høringer.

Styremøtet 18.oktober ble avholdt hos Fossumkollektivet hvor styret også fikk en omvisning i to av Fossum sine lokasjoner. Styremedlem Lars A Lian er faglig leder ved Fossumkollektivet.

ADMINISTRASJON

Fagrådet leier kontorlokaler til administrasjonen og møtevirksomhet i Nedre Slottsgate 7 i Oslo.

Administrasjonen ivaretar den daglige driften av Fagrådet i tråd med organisasjonens vedtekter, årsmøtets vedtak og oppfølging av styrevedtak.

Fra 1.juni skulle vi vært 3 fulle stillinger i administrasjonen. Jan Gunnar Skoftedalen er leder. Torhild Kielland er rådgiver i 100% stilling. An-Magritt Steinhovden startet opp i den nyopprettede stilling som rådgiver 1. juni 2022. Dessverre har An-Magritt vært delvis sykmeldt i hele perioden. Hun sa opp sin stilling 13. mars og er foreløpig ikke erstattet.

Fagrådet er eier av nettmagasinet Rus & Samfunn hvor Berit Simenstad er redaktør i 50% stilling. Rus & Samfunn drives etter redaktørplakaten og er redaksjonelt uavhengig.

Fagrådet er medlem av arbeidsgiverforeningen Virke.

MEDLEMSVIRKSOMHETER

Pr 15. mars 2023 er det 146 virksomheter/organisasjoner som er medlemmer. Det er 3 flere enn på samme tidspunkt i fjor. Medlemmene representerer over 210 ulike tiltak med mer enn 6000 årsverk, et betydelig større antall egne medlemmer og frivillige.

Siden 18. mars 2022 har åtte nye virksomheter/organisasjoner meldt seg inn:

- Haugesund kommune, Lavterskel helse og rus
- Norsk psykiatrisk forening
- Veien tilbake AS
- Nasjonalt senter for erfaringskompetanse innen psykisk helse
- Nasjonal kompetansetjeneste for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse (NKROP)
- Frelsesarmeens rusomsorg Bodø
- Frelsesarmeens rusomsorg Haugesund
- Frelsesarmeens rusomsorg Bergen

I samme periode har totalt fem virksomheter avsluttet medlemskapet:

- Skedsmo kommune har avsluttet medlemskapet etter kommunesammenslåing og de ble en del av Lillestrøm kommune.
- Sarpsborg kommune har valgt å avslutte medlemskapet av økonomiske årsaker.
- Korus Bergen avsluttet sitt separate medlemskap og inngår som en del av Avdeling for rusmedisin, Helse Bergen.
- Safir, en virksomhet i Kirkens bymisjon Oslo, er lagt ned.
- Kristiansand konsult er lagt ned av økonomiske årsaker.

ØKONOMI

I 2022 hadde Fagrådet et overskudd på kr. 62 206,- (overskudd på kr. 94 104,- i 2021).

Fagrådets hovedinntektskilder er medlemskontingent, deltakeravgift, andre inntekter og statstilskudd. Deltakeravgiftene i 2022 er lavere enn i et ordinært år da Fagkonferansen 2022 ble flyttet til januar 2023.

Sum driftsinntekter i 2022 var kr 6 032 128,- som var 358 000 kroner høyere enn i 2021. Økningen skyldes i hovedsak prosjektinntekter og noe mer i medlemskontingent. Det igjen skyldes økning i medlemsmassen og ingen økning i medlemskontingenten.

Fagrådet fikk i 2022 kr. 3 650 000,- i tilskudd fra Helsedirektoratet. Det er samme kronebeløpet som i 2021. Med en lønns- og prisvekst på nærmere 6% er dette en betydelig realnedgang i statsstøtten.

Fortsatt mener vi statstilskuddet er oppsiktsvekkende lavt sammenlignet med andre organisasjoner.

Det er store endringer i søknadsprosessen for 2023 så vi er spent på utfallet av våre to søknader til statsstøtte i 2023. Vi har søkt tilskudd fra to ordninger dette året. Forebyggende innsats på rusmiddel- og dopingområdet og Driftstilskudd til bruker- og pårørendeorganisasjoner innen psykisk helse-, rus- og voldsfeltet. Vi har alltid hatt driftstilskudd fra ordningen som gjelder bruker- og pårørendeorganisasjoner. Det mener vi ikke er riktig, og har derfor argumentert for at vi burde få vårt tilskudd i ordningen Forebyggende innsats på rusmiddel- og dopingområdet.

Vi har fått svar på søknaden knyttet til ordningen Forebyggende innsats på rusmiddel- og dopingområdet. Vi søkte om 6 millioner kroner og vi fikk innvilget 1,5 millioner kroner. Søknaden om driftstilskudd har vi ikke fått svar på pr 15. mars.

Fagrådets revisor er BDO AS avdeling Bergen.

AKTIVITETER

GENERELT

Det er arbeidsplanen, vedtatt på årsmøtet, som i stor grad er styrende for våre aktiviteter. Våre aktiviteter skal igjen reflekteres av de langsiktige målene som er synliggjort i strategien. Styret går gjennom strategien en gang i året. Styret og sekretariatet prøver gjennom sitt arbeid å fange opp ulike bevegelser og utviklingen innenfor rusfeltet.

Nettsiden rusfeltet.no er, og har vært, viktig som formidlingskanal.

Totalt er det skrevet 232 saker på rusfeltet.no i løpet av 2022. Sakene favner bredt og omhandler rusfaglig og ruspolitisk praksis, endringer, mangler og utfordringer samt saker om medlemmers og våre aktiviteter, og vår organisasjon. 232 saker tilsvarer mer enn en ny sak på rusfeltet.no hver ordinær arbeidsdag.

Nettsiden er godt besøkt og hadde i 2022 mer enn 192 000 treff. Nok en gang er det «all time high» og en økning på fem prosent fra året før. Fra 2017 til 2022 har antall treff på nettsiden økt med 60 prosent. Det forteller oss at rusfeltet.no er en viktig arena for kunnskap, informasjon og meningsutveksling.

Vi opplever økt etterspørsel etter våre tjenester og ønske om samarbeid. Hvis ønskene er i tråd med arbeidsplanen strekker vi oss langt for å få til et godt samarbeid.

GJENNOMFØRING AV ARBEIDSPLANEN 2022

Arbeidsplanen bygger opp under strategiene og aktivitetene. Arbeidsplanen er omfattende og vedtas på årsmøtet. Vi rapporterer på det vi har gjort i perioden på de enkelte punkt. Det kan noen steder bli noe detaljert, men viser bredden i oppgaver.

A. VÆRE RUSFELTETS VIKTIGSTE MØTEPlass VED Å:

1) Være synlig på sosiale medier

I dag er dette helt nødvendig hvis en ønsker å nå bredt ut. Samtidig er det viktig å definere hvem som er vår primære målgruppe og om vi er tilstrekkelig synlig for dem.

Vår primære målgruppe er pårørende og brukere, ansatte i rusfeltet og beslutningstakere.

Vi er omtrent daglig aktive og synlige på en eller flere sosiale medie-plattformer; Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn og YouTube. Fremdeles er det Facebook som er den kanalen vi når flest på. Vi klarer ikke å være like aktive på alle plattformene med de ressursene vi har i dag. Facebook og Instagram er plattformene vi prioriterer. Dette var et område som skulle prioriteres av nyansatt rådgiver, men som nevnt tidligere har hun på grunn sykdom ikke startet dette arbeidet.

Denne våren vil vi arbeide med å utvikle en kommunikasjonsplan. Vi ser at vi ikke når tilstrekkelig ut til media og til dem under 35 år.

2) Ha en oppdatert og relevant nettside

Nettsiden rusfeltet.no er vår viktigste kommunikasjonskanal ut til medlemmer og andre interesserte. 2022 ble nok et år hvor vi kan melde rekordbesøk. Det var over 192 000 treff på siden. Vi ser i våre analyser at mange lesere kommer via sosiale medier. De fleste saker deles på Facebook og Instagram.

Vi har laget 232 saker av ulik karakter, noe som tilsvarer en ny sak pr arbeidsdag. Vi får mange gode og hyggelige tilbakemeldinger på omfang og relevans. Det vil også skrives saker som det er uenighet om. For oss er det viktig å formidle temperaturen og diskursen på rusfeltet uten nødvendigvis å bli tatt til inntekt for et spesielt politisk synspunkt.

Selv om det er nyhetssakene som er mest lest er kunnskapsbasen en viktig del av nettsiden. Der har vi samlet mye av kunnskapen på viktige temaer i rusfeltet og linket videre til kunnskapsbaserte nettsteder. Vi samler og formidler kunnskap. Vårt mål er at rusfeltet.no er veien inn i relevante faglige spørsmål og svar.

3) Arrangere og gjennomføre digitale og fysiske konferanser, seminarer, debattmøter og nettverksmøter

Dette er et punkt som har vært viktig for Fagrådet gjennom alle de 32 årene Rusfeltets hovedorganisasjon har vært i drift. Det har vært en utvikling fra store konferanser til digitale plattformer, debattmøter og nettverksmøter.

PROGRAM
FAGKONFERANSE BERGEN
18.-19. januar 2023

Hjertet og rus

- Balansekunsten mellom kunnskap, organisering, empati og penger

Uten hjertet stopper rusfeltet og uten kunnskap er hjelpetiltak lite hensiktsmessig og kanskje også risikofyllt - er påstander vi vil se nærmere på. Du kan også forvente å få mer kunnskap om hvordan hjertemusklene konkret påvirkes av rusbruk, hvordan stigma og kulturtilhørighet påvirker oss og hvilke etiske vurderinger som ligger til grunn for behandlingen vi tilbyr.

Vi vil prøve å sette sammen bitene i det å vokse opp med rus og vold. Og vi skal se nærmere på hva som må til for å nå ut til unge og voksne mennesker i vanskelige livssituasjoner.

MÅELDING
rusfeltet.no

Fagrådet -
Rusfeltets
hovedorganisasjon

Våre to store konferanser er viktig som møteplasser for å møte kollegaer og utvikle nettverk. I denne perioden arrangerte vi;

- Ruspolitisk arena 5. mai 2022 i Oslo med tittelen; *Fra deg til oss. Blir ruspasientene tapere i «vår felles helsetjeneste»?* samlet 150 deltakere.
- Rusfagkonferansen 19.-20. januar 2023 i Bergen med tittelen; *Hjertet og rus* samlet 220 fysiske deltakere. Dette arrangementet ble ikke streamet.

I Fagrådets visjon heter det at vi vil samle rusfeltet og vi er medarrangør i en rekke ulike arrangementer. Under Arendalsuka 15-19 august var vi vertskap for Åpen rus-scene sammen med Tyrili og Kirkens bymisjon. Vi hadde tre arrangementer sammen med Tyrili og bymisjonen:

1. *Å sette sammen bitene* – en samtale mellom Marius Sjømæling og Martin Eia-Revheim, ledet av rådgiver Torhild Kielland
2. *Går vi fra sterk kontroll til en mer pasientstyrt tjeneste i LAR?* En debatt med Thomas Clausen, senterleder og professor ved Senter for rus- og avhengighetsforskning (SERAF), Universitetet i Oslo, Kine Haugen, styrets nestleder og daglig leder for Seksjon rus- og avhengighetspoliklinikker ved Oslo Universitetssykehus (OUS), og Ronny Bjørnstad, leder for proLAR Nett. Leder Jan Gunnar Skoftedalen ledet debatten
3. *Livsløgnen om det gode A4 livet?* Standup show med Merethe Lindstad

Det var i tillegg åtte andre arrangement på taket av Tyrili Arena hvor Fagrådet var involvert i ytterligere to;

- Fagrådets nettverk av bruker og pårørendeorganisasjoner arrangerte «Hva mangler i rusbehandling når regjeringen varsler en reform – styrking, differensiering eller sentralisering?»
- «Vendepunktet – veien ut av rus og avhengighet», arrangert av Back in the Ring.

Å sette sammen bitene

Vi er spesielt stolte over å ha en arena som bruker- og pårørendeorganisasjonene benytter.

Vi driver Bruker- og pårørendenettverk bestående av 7 organisasjoner. Nettverket har vært i utvikling i denne perioden og består nå kun av organisasjoner som er medlemmer i Fagrådet. Det er fire møter årlig i tillegg til arbeidsgruppemøter inn mot felles arrangementer og møter med myndigheter.

Vi driver Nasjonalt nettverk for høyintensitetstrening som medisin, sammen med Rådet for Psykisk helse. Månedlige møter. St. Olavs hospital overtok ledelsen av nettverket i desember 2022. Vi etablerer og driver regionale nettverk for trening som medisin sammen med Rådet for Psykisk helse, prosjektslutt er juni 2023.

I perioden har vi arrangert tre regionale Fagdager for trening som medisin sammen med Rådet for Psykisk helse; Helse Nord 19. september, Helse Vest 6. oktober (bildet), Helse Sør-Øst 10. november. Til sammen 315 mennesker deltok på fagdagene.

Vi var medarrangør for Recoverykonferansen sammen med 24 andre samarbeidspartnere 6.-7. september.

Siden 2015 har vi deltatt i Nasjonalt nettverk for musikkterapi – rus psykisk helse. Nettverket har møter 3-6 ganger i året. 9. februar arrangerte nettverket en Hybrid workshop sammen med erfaringskonsulenter, bruker og pårørendeorganisasjoner.

4) Synliggjøre ulike rusfaglige og ruspolitiske perspektiver

Rusfeltet er preget av ulike faglige og politiske synspunkter. For Fagrådet er det viktig å synliggjøre ulike perspektiver. Det gjør vi gjennom våre konferanser, debattmøter, nettsiden og sosiale medie-plattformer. For å sitere en av våre bidragsyttere «vi føler at vi blir hørt selv om vi ikke får gjennomslag».

Selv om vi synliggjør de ulike perspektivene er det viktig at vi gir kunnskapsbasert informasjon. Diskusjonene har en økende grad av polarisering, godt hjulpet av mediene og sosiale plattformer. Debattklimaet preges i noe grad av prinsipper til tross for ny kunnskap. Partiprogram og tradisjon utkonkurrerer i noe grad nysgjerrighet og handlekraft.

B. VÆRE DEN MEST AKTUELLE OG RELEVANTE ORGANISASJONEN I RUSFELTET VED Å:

5) Utvikle medlemsfordeler.

Medlemsfordelene er synliggjort på vår nettside under menypunktet Medlemskap. Vi markedsfører medlemsfordelene med ujevne mellomrom. Dette året har vi prioritert å forbedre fordelene vi allerede har. Administrasjonen har ikke hatt kapasitet til å etablere nye medlemsfordeler.

Den aller viktigste fordelene er å være en del av fellesskapet og kunne påvirke direkte gjennom Fagrådets innspill og prioriteringer.

De to mest konkrete medlemsfordelene, som flest nyter godt av, er annonsering av ledige stillinger på vår nettside samt reduserte priser på konferanser. Ledige stillinger er en stor utgiftspost for mange virksomheter og med stadig flere lesere ser vi at de ledige stillingene når ut til mange. Stillingene er godt synlig på nettsiden og er ofte med i nyhetsbrevene våre.

Prosjektet «Trygt hjem for hjemløse» støttet av Stiftelsen DAM. Guro Berg og Berent Morken ved Bakkegaten Bo og omsorgssenter i Bergen. Foto: Torhild Kielland.

Antallet henvendelser fra medlemmer som vil bruke mulighetene og søke midler gjennom Stiftelsen Dam har økt. Vår erfaring med Stiftelsen Dam så langt er imidlertid at nåløyet er lite. Vi har i perioden bistått i ni søknadsprosesser og det er sendt inn åtte søknader. I tillegg har vi svart på mange spørsmål fra medlemmer som vurderer å søke midler. Stiftelsen Dam har gått fra faste søknadsfrister til løpende søknader på Helse-søknader.

Å få hjelp til høringsuttalelser er en annen populær medlemsfordel. Her er det mye tid å spare og mange liker muligheten til å få innspill og utkast som de kan klippe og lime fra, til interne diskusjoner og egne uttalelser.

Fra møte i Politidirektoratet med politidirektør Benedicte Bjørnland. Styremedlem Arild Knutsen og leder Jan Gunnar Skoftedalen på bildet. Fotograf Torhild Kielland deltok også på møtet.

6) være mer synlig i media, for politikere og andre sentrale aktører

Å ha en stemme som blir etterspurt og lyttet til, er viktig for en interesseorganisasjon. Med en liten administrasjon er det krevende, men også veldig interessant. Etter Stortingsvalget i 2021 har vi brukt tid på å etablere nye relasjoner og samarbeid med nye helsepolitikere. Den siste perioden har vi etablert god kontakt med sentrale helsepolitikere både i regjering og på storting. Vi stiller i møter og deltar i aktuelle høringer.

Det er viktig å være tilgjengelig for andre sentrale aktører som Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektorat. Men også aktører som arbeider direkte eller indirekte på området slik som Politidirektøren og Riksadvokaten. Noen av dem har deltatt på våre møteplasser og flere er invitert.

Vi arbeider videre med å lykkes i større grad med å bli synlig for media og større mediehus. I forbindelse med at Sophie Elise stod frem med sin medikamentavhengighet ble leder Jan Gunnar Skoftedalen invitert til TV2 Nyhetskanalen og sitert i TV2.no og Varden.

Det handler om vår evne til å knekke koden om hva media ønsker, men også om vårt oppdrag om å samle rusfeltet. Manglende spissformulering gir mindre interesse, men vi mener det er et potensiale for å i større grad bli brukt for å opplyse og bidra med flere perspektiver.

Vi har i perioden hatt kronikker i NTB/Dagbladet, Stavanger Aftenblad og i Varden. Vært intervjuet i Klassekampen, Fagbladet, Utrop og nettsak hos NK ROP.

*Fra helseministerens møte med organisasjoner på rusfeltet, fra venstre Even Røed, Ingvild Kjerkol og Ellen Rønning-Arnesen.
Foto: Torhild Kielland*

Å være til stede på arenaer som vi blir invitert til, prioriterer vi i stor grad. Et knippe av de steder vi har vært er:

Stoffbrukerdagen i Stortinget, Helseministerens møte med organisasjoner på rusfeltet, Statssekretærens møte med det sivile samfunn før møte i FN, FO-dagene, Ruskonferansen Midt-Norge, Gatenerkonferansen og Jubileumskonferansen for Musikkhøgskolen.

Vi vil jobbe med å utvikle en kommunikasjonsplan for å bli enda bedre på dette området.

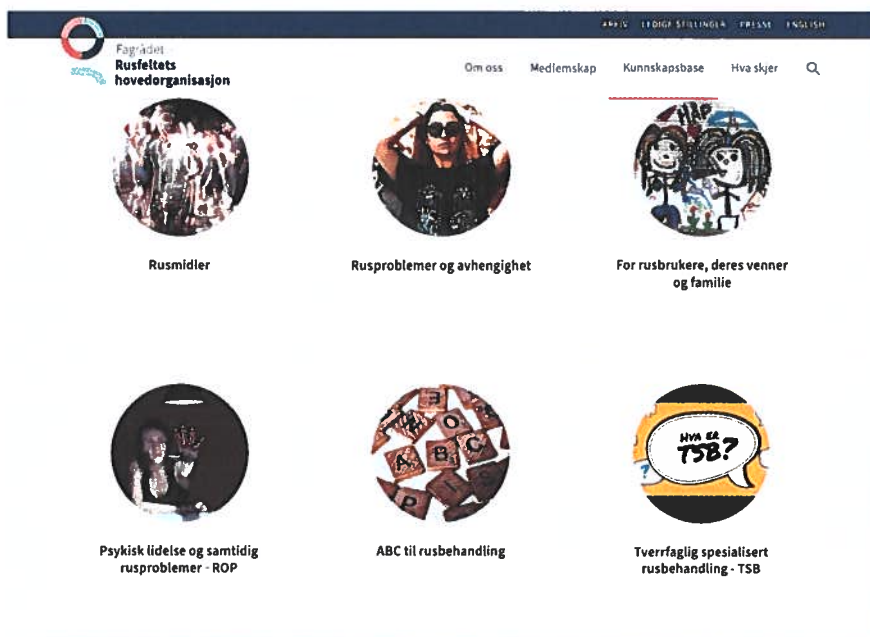
7) beholde og utvikle nye relasjoner og posisjoner

Fagrådets rolle som en samlende organisasjon står sentralt i vårt arbeid. En del av det innebærer å beholde og utvikle nye relasjoner og posisjoner. Vi opplever en etterspørsel etter våre tjenester og flere vil ha et strategisk samarbeid med oss.

Mange organisasjoner gjør den feilen at de tar etablerte relasjoner for gitt. Vi sikter på å utvikle de gode relasjonene.

Våre medlemmer er de viktigste og vi har et godt og konkret samarbeid med mange av våre medlemmer.

Vi har i tillegg en rekke konkrete samarbeidsrelasjoner med – og engasjement hos andre nasjonale og regionale aktører. Det er blant annet Rådet for psykisk helse, Statens helsetilsyn, Forskningsinstituttene for musikkterapi Cremah og Gamut, Norges Institusjon for menneskerettigheter, Helsedirektoratet, Helse og omsorgsdepartementet og Martin Eia-Revheim.

8) formidle relevant informasjon og kunnskap

Sommeren 2021 publiserte vi portalen «Kunnskapsbasen» på nettsiden vår. Portalen er under stadig oppdatering og utvikling.

I siste periode har vi utvidet med blant annet tre nye fagområder; Bolig, Arbeid og aktivitet, og Rusbehandling i flerkulturell kontekst. I portalen finner leserne en oversikt over nettsider, videomateriell og e-læringstilbud fra ulike aktører på rusfeltet. Det innebærer at det er mange lenker til eksterne nettsider. Vi har fått mange gode tilbakemeldinger på portalen.

Vi formidler mye kunnskap og informasjon gjennom nyhetssaker på rusfeltet.no. I 2022 ble det laget 232 saker. Vi vet fra en tidligere undersøkelse (Questback) at mange arbeidsplasser bruker sakene til inspirasjon eller på fagmøter. Det er stor bredde i sakene og de hjelper våre lesere til å effektivt skaffe seg god oversikt om sentrale saker.

Å være oppdatert om det som foregår på rusfeltet er en prioritert oppgave. Med en liten administrasjon er vi avhengig av tips og innspill fra medlemmer og andre i rusfeltet for å dele viktige saker med hele rusfeltet. Ut fra vårt formål og visjon deler vi med alle.

9) arbeide for å beholde og rekruttere medlemmer

Vi rekrutterer stadig nye medlemmer. Som nevnt tidligere i årsmeldingen har vi fått 8 nye medlemmer i perioden. Arbeidet med å rekruttere medlemmer krever innsats og skjer stort sett i direkte kontakt med potensielle medlemmer. Samtidig er det viktig å beholde de medlemmer vi har, ved at det oppleves attraktivt og nyttig å være medlem.

Høsten 2022 startet vi en QuestBack blant medlemmene og planlegger å følge opp denne. Arbeidet har tatt lengre tid enn planlagt på grunn av langtidssyk-meldingen til vår nye rådgiver.

Under punkt 5 har vi redegjort for medlemsfordeler og muligheten for å utvikle nye fordeler. Som en medlemsorganisasjon tror vi det er riktig å ha noe som er eksklusivt for medlemmene og for mulige medlemmer. Vi har i den situasjonen vi nå er i ikke klart å prioritere dette tilstrekkelig.

C) FREMME KUNNSKAPSBASERT PRAKSIS I RUSFELTET VED Å:

10 ta opp aktuelle rusfaglige saker

Dette er, og vil for alltid, være et hovedtema i Fagrådets arbeid. Det foregår mye godt arbeid blant våre medlemmer og andre aktører i rusfeltet. Mye av det har vi skrevet om og publisert på rusfeltet.no. Vi har også pekt på områder hvor det fremdeles er mangler eller andre utfordringer. Hva som er politikk og hva som er fag kan noen ganger være vanskelig å skille.

EKSEMPLER PÅ TEMA I 2022 ER:

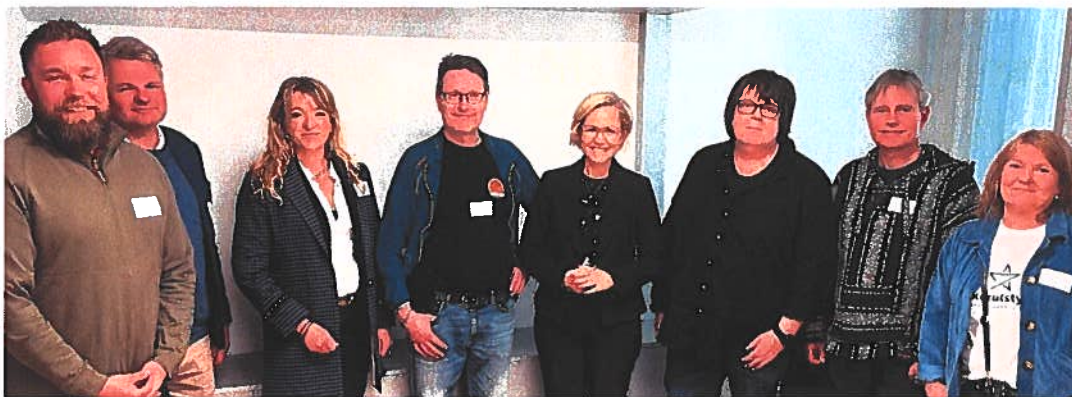
- Menneskerettigheter
- Fritt behandlingsvalg
- Manglende hjelp til ROP-pasienter og innsatte
- Rusbehandling
- Heroinassistert behandling
- Ny LAR-retningslinje
- Overdoser
- Bruk av erfaringskompetanse
- Utenforskap
- Ungdom i risiko

DE NYHETSSAKENE SOM VAR MEST LEST PÅ RUSFELTET.NO I 2022 VAR DISSE:

- Protonitazen i Norge – mer potent enn Fentanyl!
- Helseministeren takker nei til å møte bruker- og pårørendeorganisasjonene på rusfeltet!
- Slutt for Kvamsgrindkollektivet

Så skylder vi å gjøre oppmerksom på at bruker- og pårørendeorganisasjonene fikk møte helseminister Ingvild Kjerkol. Møtet ble gjennomført 6. mai i departementet.

Marius Sjørmæling BAR, Jan Gunnar Skoftedal Fagrådet, Torhild Kielland Fagrådet, Vidar Hårvik Marborg, Ingvild Kjerkol helse- og omsorgsminister, Tommy Sjøfjell A-Larm, Arild Knutsen FHN og Lene Midtsundstad proLAR Nett

Kvamsgrindkollektivet mistet sin avtale med Helse Midt-Norge, men de er i en prosess for å se på muligheten til å etablere et nytt tilbud til unge med rusutfordringer.

SAKER SOM VI ELLERS HAR BRUKT MYE TID PÅ I PERIODEN ER:

- Egenandeler – sist gjennom saken
- Hefo overstyrer politiske signaler og faglig skjønn
- Nedskjæringer i rus- og psykisk helse
- Rolleforståelsesutvalget
- Jobbspesialister

MUSIKKTERAPI

Fagrådet deltar i Nasjonalt nettverk for musikkterapi – rus og psykisk helse. Nettverket består av forskningssentrene for musikkterapi i Norge; Cremah og GAMUT, fire av sju kompetansesenter rus (KoRus), Fredrikstad kommune og NAPHA. Fagrådet har deltatt i nettverket i åtte år og har 3-6 møter i året.

For å synliggjøre hva musikkterapi er og hvorfor dette har en plass i rus og psykisk helsebehandling besluttet nettverket i 2021 å starte et samarbeid med Ellevill Produksjon om seks kortfilmer til bruk i SoMe, YouTube, nettsider og konferanser:

1. Musikkterapi for meg
2. Identitet gjennom musikkterapi
3. Recovery gjennom musikkterapi
4. Tilhørighet gjennom musikkterapi
5. Brukermedvirkning gjennom musikkterapi
6. Musikkterapi i spesialisthelsetjeneste og hverdagsliv

Filmene hadde premiere høsten 2022 og finnes med både norsk, nynorsk og engelsk teksting. Filmene ligger lett tilgjengelig på vår YouTube-kanal @rusfeltet. Filmene har blitt vist på en rekke nasjonale fagkonferanser og er også blitt vist i utlandet, presentert av professor Gro Trondalen, NMH.

Til venstre: Nasjonalt nettverk for musikkterapi i rus og psykisk helse.

Til høyre: Fra filmpremieren i Fredrikstad august 2022. Fra venstre Reidar Tore Dale, KORUS Bergen, Gro Trondalen, CREMAH, Torhild Kielland, Fagrådet og Brynjulf Stige, Polyfon/GAMUT.

Sammen med nettverket har vi levert Abstract til SKANROP-konferansen i juni 2023 om forskningsarbeidet knyttet til musikkterapi i FACT pluss kortfilmene.

På vegne av nettverket leverte NAPHA, POLYFON og Fagrådet, i samarbeid med Rådet for Psykisk helse, en ny prosjektsøknad til Stiftelsen DAM under ordningen Utvikling høsten 2022. Søknaden ble godkjent for utvidet søknad med frist 31. mars 2023.

Vinteren 2023 sendte nettverket brev til Helsedirektoratet knyttet til behovet for å oppdatere nasjonale faglige retningslinjer med ny kunnskap tilknyttet musikkterapi. En Cochrane-review av 21 kliniske studier viser at musikkterapi kan gi følgende signifikante effekter:

- Forbedret engasjement og motivasjon for videre behandling
- Redusert russug

Musikktilbudet ved Dalsbergstien hus. Foto: Torhild Kielland

9. februar arrangerte nettverket en Hybrid workshop sammen med Nasjonalt nettverk for musikkterapi i rus og psykisk helse – med erfaringskonsulenter, brukere og pårørendeorganisasjoner. Målet med workshopen var: Hvordan kan vi gå sammen for at flest mulig skal få tilgang til musikkterapi?

Utenom nettverkets arbeid bidro rådgiver Torhild Kielland med innspill om filmene på Recoverykonferansen 6.-7. september, Norges Musikkhøgskoles Jubileumskonferanse i Fredrikstad 12. august og vår egen Fagkonferanse 18.–19 januar 2023. Hun deltok også på Rockovery 10. oktober på Stedet Sagene foruten å skrive flere nettsaker som dokumenterer erfaringer med musikkterapi i rusfeltet.

Torhild Kielland sammen med Kari G. Steen og Werner Fredriksen fra Rådet for Psykisk helse. Bildet er tatt etter fagdagen i Tromsø.

TRENING SOM MEDISIN I RUS- OG PSYKISK HELSE BEHANDLING

Sammen med Rådet for Psykisk helse har vi prosjektet «Nettverk styrker trening i behandling» støttet av Stiftelsen DAM. Prosjektet avsluttes i 2023 og handler om å etablere nasjonalt og regionale fagnettverk for ansatte og erfaringskonsulenter knyttet til høyintensitetstrening som behandlingstilbud innen rus- og psykisk helse.

Målet er erfaringsutveksling og kunnskaps-spredning.

Som nevnt tidligere har vi kommet langt i prosjektet og gjennomført tre fagdager i tre ulike helseregioner i 2022. Alle planlagte nettverk er etablert med unntak av Helse-Midst som ikke ønsker et eget regionalt nettverk for Trening som medisin. Vi presenterte prosjektet på en fagdag i Helsedirektoratet i november.

Vi søkte Helsedirektoratet om midler til å utvide prosjektet sammen med Rådet for Psykisk helse i desember 2022. Målet var å styrke kompetansen om trening som medisin for mennesker med rus- og/eller psykiske helseutfordringer i Helsedirektoratets egne ordninger; Frisklivssentraler og Treningskontaktordningen. Vi fikk avslag på denne søknaden i februar 2023.

BRUKERMEDVIRKNING

Utviklingen av brukermedvirkningen innenfor rusfeltet har gått med sjumilssteg de siste årene. Fagrådet var tidlig ute med samarbeid med brukerorganisasjonen. Fremdeles kan vi og rusfeltet gjøre mer. Ett av styremedlemmene i Fagrådet skal ha brukererfaring. Det er nedfelt i vedtektene og det har det vært siden 2008.

2022 ble historisk da årsmøtet valgte to personer med erfaringskompetanse inn i styret; Tommy Sjøfjell fra A-larm og Arild Knutsen fra FHN.

Vi har siden 2015 koordinert et bruker- og pårørendenettverk på rusfeltet. Organisasjonene som er med i nettverket pr 15. mars er: Marborg, FHN, BAR, Ivareta, A-larm, ProLAR-Nett og RIO. Nettverket besluttet i februar 2023 å være et nettverk eksklusivt for Fagrådets medlemmer. Det betyr også at det Fagrådets nettverk av bruker- og pårørendeorganisasjoner.

Organisasjonene benytter nettverket til å ta opp saker som organisasjonene står sammen om, både politisk og faglig. Nettverket har vedtatt sju prinsipper som rammer for samarbeidet og som ble evaluert og justert høsten 2021.

Bak fra venstre: Tommy Sjøfjell A-larm, Michael Lindholm Ivareta, Ronny Bjørnstad proLAR Nett og Jan Gunnar Skoftedalen Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon. Sittende fra venstre: Arild Knutsen FHN, Ester Nafstad Normal Norge og Carl Eliassen Marborg. Foto: Torhild Kielland

Fra webinar 29.april i Litteraturhuset. Foto: Torhild Kielland

Nettverket har gjennomført fire ordinære møter i perioden, men det har også vært møter med mindre grupper i planlegging av Arendalsuka, webinar og møter med myndigheter og politikere.

29. april 2022 arrangerte nettverket et webinar på Litteraturhuset i Oslo om diskriminering i rusfeltet. Nær 1000 mennesker så webinaret i løpet av de første fem dagene.

Helseminister Ingvild Kjerkol møtte nettverket 6. mai om brukermedvirkning knyttet til hva som blir framtidens rusbehandling.

Under Arendalsuka arrangerte nettverket en debatt på Åpen Russcene med tittelen; Hva mangler i rusbehandling når regjeringen varsler en reform – styrking, differensiering eller sentralisering?

Nettverket gir også løpende nyttige innspill og kunnskap til administrasjonen. Det er verdifullt.

Ut over dette er vi samarbeidspartner for Knutepunkt for Recovery bestående av Brukerstyrte Sentra i Norge. Sagatun Brukerstyrt Senter har en koordinerende rolle i dette og Recoverykonferansen på Gardermoen i september var periodens høydepunkt for samarbeid.

Vi har videre skrevet flere nyhets saker om brukerstyrte hus, tilbud, initiativ og tiltak. En av musikkterapifilmene er også filmet på Sagatun som har en egen erfaringskonsulent i musikkterapi.

Våre utviklingsområder; musikkterapi og høyintensitetstrening er begge områder der samarbeidet med erfaringskonsulenter og brukere av tilbudene står sentralt. Erfaringskonsulenter og mennesker med egenerfaring fra trening som medisin har vært sentrale på alle de tre fagdage vil har arrangert i perioden.

Prinsippet om å gi erfaringskonsulenter og mennesker med egenerfaring en sentral plass gjelder også for våre nasjonale fagkonferanser.

11) fremme rus- og avhengighet som fagområde og bidra til økt fokus i øvrige helsetjenester og forskning

Rus og avhengighet som eget fagområde er viktig. Det handler ikke nødvendigvis om hvor i organisasjonskartet, men en forståelse for faget. Derfor har vi engasjert oss i å beholde Nasjonalt kompetansesenter for TSB (NK TSB) og Nasjonalt kompetanser for samtidig rusmisbruk og psykisk lidelse (NK ROP) når deres funksjonstid går ut i 2024.

Sammen med Nasjonalt nettverk for musikkterapi – rus og psykisk helse har vi forfattet et brev til Helsedirektoratet om styrket evidensgrunnlag for musikkterapi innen rusbehandling og avrusning.

I møte med Helsedirektoratet 17. november om «Trening i behandling» la vi fram erfaringene fra prosjektet Trening som medisin i rus og psykisk helsebehandling. På de tre fagdage om Trening som medisin har vi invitert forskere med oppdatert kunnskap til å presentere og knytte kontakter med fagmiljøene.

Sammen med Lars Lien, leder for Norsk Psykiatrisk forening og Tore Willy Lie, rådgiver i NKROP, har rådgiver Torhild Kielland skrevet et bokkapittel i en ny lærebok for paramedisinstudenter. Kapitlet handler om hvordan paramedisinere møter personer med rusmiddelproblemer eller samtidig rus og psykisk lidelse.

12) arbeide for gode rammevilkår i grunnleggende kommunale helse- og sosialtjenester som bolig, arbeid og aktivitet.

Grunnleggende kommunale helse- og sosialtjenester er avgjørende for mange personer med rusrelaterte utfordringer, enten som bruker eller pårørende. Det er uønskede, og til dels uforklarlige, variasjoner mellom kommuner og bydeler. Det fremkommer også i statusrapporteringen som Sintef er ansvarlig for og Brukerplankartleggingen som Korfor Helse Stavanger bidrar til.

Variasjonene har vi løftet frem i møter med direktorat og departement. Det har vi pekt på i våre møter med statssekretær Ellen Rønning- Arnesen og de som skriver regjeringens Forebyggings- og behandlingsreform. Her får kommunale tjenester en stor plass.

På våre møteplasser har vi løftet frem de gode eksemplene og vi har skrevet flere nettsaker om dette.

Vi har promotert statens tilskuddsordninger på området, for øvrig blant de saker som er lest mest og mest delt. Her har vi også fokus på IPS og en del uheldig konsekvenser som ulike vedtak har for den ordningen.

Flere kommuner har meldt om kutt i tilbudene til rusavhengig og der vi har blitt gjort kjent med det, skrevet saker for å gjøre dette kjent.

Ellen Rønning-Arnesen.
Foto: Esten Borgos foto AS

13) delta i og initiere prosjekter og utviklingsarbeid.

Vi deltar i flere prosjekter og utviklingsarbeid. Det største enkeltprosjektet i denne perioden er Trening som medisin. Det prosjektet avsluttes 1.mai og vi har sendt én søknad om fortsettelse av prosjektet Trening som medisin til Helsedirektoratet. Den søknaden fikk vi avslag på i februar.

Vi har bidratt til prosjektet Trygt hjem i regi av Frelsesarmeen i Bergen finansiert av Stiftelsen Dam. Dam finanseringen ble avsluttet 31.januar 2023, men Frelsesarmeen har besluttet å forlenge prosjektet på egen regning ut 2023.

Vi sitter i referansegruppa til prosjektet Smerte og avhengighet initiert av Akershus Universitetssykehus. De har med seg Oslo universitetssykehus, Sykehuset i Vestfold og Sykehuset Telemark. Prosjektet har fått innvilget en postdoc stilling fra Stiftelsen Dam og har inne en ny søknad om driftsmidler til dette forskningsprosjektet. Søknadene går via Fagrådet.

I tillegg til søknaden over har vi har sendt ytterligere sju søknader til DAM i perioden. Det er en stor bredde i temaer.

Vi takker ja til nær sagt alle invitasjoner til samarbeid, men når det gjelder søknader til Stiftelsen Dam er det en medlemsfordel. Dette var et område vi skulle prioritere sterkere, men på grunn av sykefraværet har vi ikke kommet så langt som vi hadde håpet på.

14) være aktiv bidragsyter i en kvalitetsreform innenfor forebygging og behandling i rusfeltet

Vi har hatt flere møter med statssekretærene Ellen Rønning-Arnesen og Karl Kristian Bekeng om situasjonen for ungdom i risiko og for mennesker med alvorlige rus og psykiske lidelser. Møtene har vært knyttet til arbeidet med forebyggings- og behandlingsreformen.

Rønning Arnesen holdt en engasjert innledning på vår fagkonferanse Hjertet og rus og helseminister Kjerkol har takket ja til å holde åpningsforedraget på Ruspolitisk Arena 10. mai. På oppfordring har vi også levert skriftlig innspill til reformarbeidet.

Ellen Rønning-Arnesen på fagkonferansen 18. januar. Foto: Torhild Kielland

Jan Gunnar Skoftedalen Fagrådet, Torhild Kielland Fagrådet, Karl Kristian Bekeng statssekretær HOD, Kai Øyvind Brenden Sykepleierforbundet, Jill Arild Mental Helse, Mikael Sørhovd Psykologforeningen, Tove Gundersen Rådet for psykisk helse og Håkon Skard Psykologforeningen.

D. VÆRE EN TYDELIG OG SYNLIG RUSPOLITISK AKTØR VED Å:

15) ta opp aktuelle ruspolitiske saker.

Den ruspolitiske debatten har vært levende i hele denne perioden. På mange måter er det mulig å kalle det postreform debatt. Mye har handlet om rusavhengiges menneskerettigheter og at området ikke tidligere har fått tilstrekkelig oppmerksomhet.

Rådgiver Torhild Kielland har vært med i en liten eksklusiv referansegruppe i Norges institusjon for menneskerettigheter i forbindelse med deres rapport Menneskerettigheter og rus som ble lansert i september 2022.

Helseminister Ingvild Kjerkol holdt sin første sykehustale i januar 2022. Etter 8 år med pasientens helsetjeneste hos regjeringen Solberg ble det nå «vår felles helsetjeneste». Regjeringen ønsket å avvikle godkjenningsordningen innenfor Fritt behandlingsvalg. 6. mai arrangerte vi Ruspolitisk arena med tittelen; Bli ruspasientene tapere i «vår felles helsetjeneste»? Statssekretær Karl Kristian Bekeng deltok fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Helsedirektoratet lanserte reviderte faglige retningslinjer for LAR 24. mai. Arbeidet med revideringen har vært krevende og til dels omstridt. Men retningslinjene fikk i all hovedsak gode tilbakemeldinger med vektlegging av økt brukermedvirkning, økt grad av individuelle vurderinger og flere legemidler i LAR. Dette var også tema på en våre debatter under Arendalsuka.

Vi har også vært aktive overfor HOD, og statssekretær Ellen Rønning-Arnesen, i deres arbeid med forebyggings- og behandlingsreform. Rønning-Arnesen har besøkt oss på kontoret i Nedre Slottsgt og vi har møtt henne i HOD.

ROP pasienters situasjon har vi, sammen med andre, fokusert på ved flere anledninger. 9. mai møtte vi statssekretær Karl Kristian Bekeng i HOD sammen med flere andre organisasjoner.

Fleire ruspolitiske saker er nevnt andre steder i årsmeldingen og vi gjentar ikke dem her.

16) Ta aktiv posisjon i å sikre gode rammevilkår for TSB

Dette er en av flere kjerneoppgaver for Fagrådet. Det er krevende og i denne perioden har det vært flere forhold som angår TSB i sterk grad. Vi har i for liten grad kommet i posisjon overfor de regionale helseforetakene.

Det har vært gjennomført et anbud i Helse Vest med det resultat at Rogaland A-senter ikke fikk ny driftsavtale. Med den konsekvens at Rogaland A-senter avvikles 31. mars 2023. Rogaland A-senter har en omfattende drift med KORUS Stavanger, avrusning, poliklinikk og døgnbehandling. Noe vil overføres til Helse Stavanger og Tyrili er ny leverandør av behandlingsplasser i regionen.

Fagrådets bruker- og pårørendenettverk og administrasjonen møtte helseministeren 6. mai. Bakgrunnen var en bekymring for utviklingen innenfor TSB. Både ved at det gjennom avvikling av Fritt behandlingsvalg vil bidra til færre valgmuligheter for pasientene, bekymring for kapasitet og ventetid samt en sentralisering inn mot de store byene/sykehusene. I tillegg ble den varslede nedleggelsen av NK TSB og NK ROP ble belyst.

Mange rusavdelinger har meldt om kuttforslag og krav om sparing. I flere saker har vi tatt opp dilemmaene knyttet til sykehusenes økonomiske modell for sparing og nedskjæringer innen rusbehandling.

17) Følge med på effekten av planer, strategier og pakkeforløp

Pakkeforløp psykisk helse og rus ble innført i helsetjenesten i 2019. Regjeringen har gått bort fra pakkeforløp og kaller det nå pasientforløp. Innholdet er foreløpig ikke endret. HelseDirektoratet skal på sikt videreutvikle «innholdet i og innretningen» til de nasjonale pasientforløpene.

Overdosestrategien gikk ut 2022. Arbeidet med å revidere strategien ble i gang satt av HelseDirektoratet i februar 2022 og leder Jan Gunnar Skoftedalen var med i eksternt arbeidsgruppe for revidering av strategien. Arbeidsgruppen var ferdig i august. Ny strategi er foreløpig ikke publisert. Effekten av tidligere strategi kan diskuteres siden overdosetallene er stabilt høye.

Jan Gunnar Skoftedalen sitter i fagrådet til KvaRus og gir innspill.

18) ta opp forhold som bidrar til marginalisering, utenforskap og forskjeller i forventet levealder

Administrasjonen har skrevet en rekke nettsaker for å belyse urettferdig forskjellsbehandling og andre forhold som bidrar til marginalisering, utenforskap og forskjeller i forventet levealder.

Styremedlem Arild Knutsen og rådgiver Torhild Kielland har vært to av fem deltagere i en referansegruppe knyttet til NIM-rapporten: Rus og menneskerettigheter (bildet).

NIM-rapporten

Vi arrangerte webinar om diskriminering i april 2022 sammen med vårt bruker- og pårørendenettverk.

Rådgiver Torhild Kielland har vært medforfatter i et bokkapitel beregnet for studenter for prehospitale tjenester, som i stor grad tar opp forhold som påvirker til forskjeller i forventet levealder. Bokkapitlet er skrevet i samarbeid med NKROP.

Undervisningsoppdrag og innlegg som vi takker ja til, inkluderer ofte elementer av marginalisering, utenforskap og lavere forventet levealder. Her kan vi nevne undervisning for studenter på Oslo Met og innlegg på Pasient og brukerombudet i Oslo og Viken sitt seminar i juni om «uoffisielle ROP-pasienter»; de som ikke er utredet eller kartlagt fordi atferd, vold og kriminalitet har satt en stopper for hjelpetjenester. Hovedpoenget i innlegget var hvordan dette skaper planløse tiltak og uverdige livssituasjoner som igjen fører til at folk blir svingdørspasienter, svingdørsbeboere og svingdørsinnsette.

19) prioritere forebyggende arbeid

I denne punktet har vi lagt mest vekt på forebyggende arbeid mot unge og unge voksne. Men vi har vært aktive innenfor overdoseforebygging, redusert bruk og pekt på konsekvenser av høyt alkoholbruk.

Vi har i denne perioden utviklet vårt samarbeid med Uteseksjonene i landets fire største byer. Leder Jan Gunnar Skoftedalen deltok på Gatenærkonferansen og ledet en sofasamtale om reformarbeidet.

Kunnskapsbasen er utviklet videre med større bredde om forebyggende arbeid. Vi har i flere saker hatt søkelys på barnevern og systemsvakheter herunder ruskompetanse i BUP systemet. Under fagkonferansen i Bergen hadde vi en bolk rettet mot ungdom og unge voksne. Ruspolitisk arena i mai 2023 har også forebyggende arbeid mot unge som ruser seg eller er i randsonen til å utvikle rusrelaterte problemer.

Ledere av Uteseksjonene
i landets fire største byer.
Fra venstre: Børge Erdal
(Oslo), Joachim Bjerkvik
(Bergen), Camilla Wright
(Trondheim), Vibeke Lunde
Steinstø (Stavanger)

Vi har vært på besøk hos MO ung i Stavanger kommune som er et godt tiltak rettet mot ungdom og unge voksne opp til 25 år. Etter dette besøket skrev rådgiver og leder en kronikk i Stavanger Aftenblad.

Vi bidrar inn i regjeringens forebyggingsreform og har levert skriftlige og muntlig innspill. Torhild Kielland har sammen med Martin Eia-Revheim hatt undervisning og kunnskapsformidling om å vokse opp med rus og vold.

I 2023 har vi ytterligere fokus på forebyggende arbeid og leverte søknad om tilskudd til forebyggende innsats på rusmiddel- og dopingområdet. Søknaden ble kun delvis innvilget, men gir oss en anledning til å prioritere dette i større grad.

20) jobbe for gode rammevilkår for ideelle aktører

Rusfeltet har historisk hatt en stor andel ideelle aktører. Fremdeles har vi mange ideelle aktører både innenfor spesialisthelsetjenesten og på kommunalt ansvarsområde. En del ideelle tiltak finansieres også direkte over statlige tilskuddsmidler.

Politisk lovprises de ideelles rolle, men for mange ideelle aktører har det siste året vært krevende. Godkjenningsordningen i Fritt behandlingsvalg i spesialisthelsetjenesten er avviklet fra 1. januar 2023 med en overgangsordning på inntil 12 måneder. Flere har valgt å avvikle driften og andre har meldt at driften avvikles i løpet av første halvår i 2023.

Ideelle aktører innenfor TSB utsettes for anbud med de konsekvenser det kan få for drift. I Helse Vest nådde ikke Rogaland A-senter i anbudet, med den konsekvens at driften avvikles 31. mars 2023. En virksomhet som har drevet rusbehandling i Stavanger siden 1991 og hatt avtale med Helse Vest siden 2004.

Helse Sør-Øst har sagt opp sine driftsavtaler med de ideelle aktørene pr 31.12.2022. Oppsigelsestiden er to år og nytt anbud lyses ut. Definisjonsmakten i anbudsrunderne fra de regionale helseforetakene har påvirket behandlingstilbudet i rusfeltet på godt og vondt. Sykehusmodellen har blitt sterkere og et utvalg fra kunnskapsgrunnlaget i retningslinjer er tydeligere.

Innenfor de organisasjonen som driver på kommunalt ansvarsområde eller direkte på tilskudd fra staten har det også blitt tyngre. Regjeringen fjernet øremerking for ca 25 organisasjoner og tiltak innenfor rusfeltet på statsbudsjettet for 2023. Regjeringen flyttet mange av de øremerkede tilskuddene i Statsbudsjettet over i søknadsbaserte tilskuddsordninger. For de tiltak som ble berørt, opplevde de mer usikre tider.

Fagrådet har ved ulike anledninger pekt på de utfordringer som ligger i disse endringene både innenfor spesialisthelsetjenesten, kommunalt ansvarsområde og direkte statlig tilskudd. Det har vi gjort i høringen til statsbudsjettet og vi har skrevet om det ved flere anledninger.

RUS & SAMFUNN

Rus & Samfunn er eid av Fagrådet, men er et redaksjonelt uavhengig nettmagasin. Rus & Samfunn legger vekt på å dekke bredden i rusfeltet. Magasinet skal ikke kunne settes i bås, hverken faglig, ideologisk eller politisk. Rus & Samfunn følger bestemmelsene i pressens Vær Varsom-plakat. Magasinet har en redaktør (Berit Simenstad) ansatt i 50 prosent stilling.

DET SISTE ÅRET: IKKE STILLE ETTER STORMEN

Sammenlignet med året før, med «stormen» rundt rusreformen, kan den siste årsmøteperioden virke stille. Men realiteten er at det har vært et svært hendelsesrikt år på rusfeltet: Høyesteretts rolle i kjølvannet av den politiske behandlingen av rusreformen, de nye retningslinjene fra Riksadvokaten, igangsetting av HAB (heroin-assistert behandling), nye retningslinjer for LAR, et ekstra stort engasjement rundt barnevernet og et nytt og viktig engasjement for rusfeltet fra Norges institusjon for menneskerettigheter, for bare å nevne noe. Sjelden har Rus & Samfunn vært nødt til å gjøre så beinharde prioriteringer. Det har ikke manglet på ting å skrive om...

Ungdom er nå veien for å få behandling av rusmiddelmissbruk

HAB-klinikk i Bergen: — Har endret livet mitt

- Heroinassistert behandling har betydd utrolig mye for meg, både økonomisk og i forhold til å kunne fylle hverdagen med noe positivt. Ikke minst det å bli kvitt stemplet som kriminell, har vært utrolig viktig. "Anja" er

Illustrasjon av politiets arbeid i rusmisjøer. Vi har sett på hva det vil bety i praksis

Nye retningslinjer - hva blir praksis?

Vårens rusdom i Høyesterett og Riksadvokatens nye retningslinjer får konsekvenser for politiets arbeid i rusmisjøer. Vi har sett på hva det vil bety i praksis

PERSONLIGE HISTORIER

Gode, personlige historier er det som blir aller best lest i Rus & Samfunn. Vi prioriterer personhistorier som også kan løfte frem viktige tema. I denne perioden har vi hatt et stort og variert tilfang av slike artikler.

Livet etter rusen: Mamma er edru igjen. Hvor mye ærlighet tåler hun fra datteren?

Geirs psykiske sykdom fikk blomstre i skyggen av rusen

— Jeg er stolt av hva jeg har overlevd

IKKE BARE SKRIVE OM DET NEGATIVE

I media (og inkludert Rus & Samfunn) er deknningen av rusfeltet, med god grunn, preget av mye elendighet, kritikk og fokus på hva som ikke fungerer. For et nett-magasin som Rus & Samfunn er det viktig å også få frem det som er av positiv utvikling og gode løsninger på rusfeltet. Det kan gi mer ringvirkninger å vise frem noe som har fungert godt enn bare å beskrive det dårlige. Det siste året har vi forsøkt å lage flere slike saker, men her har vi også et stort forbedringspotensial.

Trondheim forebygde overdosedødsfall - hva kan andre kommuner lære?

Færre avslag, kortere ventetid og raskere utredning

— Jeg hadde null tro på at det kunne finnes en jobb for sånne som meg

LØFTE FREM VIKTIGE TEMA

I sosiale medier og i etablerte media er det mange gjengangere av tema, som da tilsynelatende kan være de viktigste. En av Rus & Samfunns funksjoner er å lage journalistikk som får frem andre, viktige tema enn de de mest «opplagte». I siste årsmøteperiode har vi særlig prioritert å få frem innhold om legemiddelavhengighet og om barn som pårørende. I tillegg har vi fortsatt arbeidet fra forrige periode med å få frem saker om alkohol.

Martin Eia - Revheim lever med skadene: — Det pappa gjorde går ikke over

— Se på familien som helhet

For dårlig tilbud til medikamentavhengige

Fikk ikke hjelp til Oxycontin - avvenning

RUS & SAMFUNNS ROLLE VOKSER – POTENSIALE ER STORT, MEN....

Rus & Samfunn har hatt en svært positiv utvikling siste året. Det varierer veldig etter hvilke saker, men fra og med april og ut året 2022 har det vært en sterk utvikling av hvor mange som er inne på nettsiden og leser Rus & Samfunn, hvor mange som nås via Facebook og på hvor mange nye som blir faste følgere av Facebook-siden vår. I august og september fikk vi svært mange nye følgere. Det er et tegn på at sakene når ut til nye lesere som ikke har et forhold til Rus & Samfunn fra før. Ideelt sett skulle vi jobbet mer systematisk med å lære av hva som når bredere ut og hva som når færre, men i dagens ressursituasjon er det krevende å få plass til.

Hvis man skulle kåre en «klikkvinner» fra det siste året, ville det blitt saken «Bølla med det store hjertet» med Kenneth Fauskes historie – en historie som viste seg å ha stor appell. 1700 likes, 157 kommentarer og 94 delinger på Facebook er det ikke lett å matche, selv for store mediehus.

The screenshot shows a news article on the Rus & Samfunn website. At the top, the logo 'RUS & SAMFUNN' is visible on the left, and 'Aktuelt Fag' is on the right. Below the logo, there is a breadcrumb trail: 'Forside > Aktuelt > Bølla med det store hjertet'. The main image is a portrait of Kenneth Fauske, a man with a beard and short hair, wearing a white t-shirt with 'ICONO' printed on it. Below the image, the title 'Bølla med det store hjertet' is displayed in a bold font. The article text begins with: 'Da Kenneth Fauske kjempet som verst ga han et løfte til seg selv: "Hvis jeg kommer meg på beina, vil livsoppgaven min bli å hjelpe andre i samme situasjon. Ingen skal føle seg så alene mot systemet, som jeg har gjort. Ingen!" Det løftet har han holdt.' Below the text, there is a metadata line: 'Publisert: 24.09.2022' and 'Av: LENA EIDEM Foto: PRIVAT'. To the right of this line are social media sharing icons for Facebook, LinkedIn, and Twitter. At the bottom of the article preview, there are two short paragraphs: 'Da Kenneth var seks år, kom barnevernet på banen.' and '- Moren min slet med psykisk sykdom og faren min ruset seg. Men barnevernet syntes tross alt at jeg ville ha det best hjemme, konstaterer han, ikke helt uten bitterhet.'

Rus & Samfunn har også en markant økning i henvendelser, tilgang på saker, forslag og tips. Potensialet for å spille en enda større rolle er stort, men det krever en annen ressursituasjon enn det som er dagens virkelighet for Rus & samfunn.

ANDRE AKTIVITETER

Skriftlige innspill og Høringsuttalelser

- Høringssvar – forskrift om Brukerplan 28. februar
- Høringssvar – avvikling av godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg 1. juli
- Innspill til forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet 30. juni
- Innspill knyttet til Utfordringsbildet for psykisk helse og rusfeltet, til Helsedirektoratet 25. april 2022
- Innspill til neste folkehelsemelding 8. april 2022

Undervisning og innlegg

Fagrådets administrasjon har vært etterspurt i denne perioden og vi takker i stor grad ja til alle invitasjoner om innlegg og undervisning. Vi gir også elever og studenter råd og veiledning over telefon, e-post og besøk på kontoret. Denne perioden har vi hatt 14 slike henvendelser.

Rådgiver og leder deltok på innspillsmøte med statsråd Kjerkol om forebyggings- og behandlingsreform 16. mai sammen med en rekke andre ideelle organisasjoner.

24. mai var leder invitert til Feltrådet til Frelsesarmeen for å snakke om Fritt behandlingsvalg og hvilke konsekvenser vil denne endringen få for rusfeltet og enkeltbruker. Det var et digitalt møte.

Leder og rådgiver ledet og deltok i flere arrangementer under Arendalsuka. Våre egne arrangementer på åpen russcene. Jan Gunnar Skoftedalen ledet også en debatt arrangert av Norsk Sykepleierforbund, Live and let Die, som handlet om ROP pasienters situasjon.

Styreleder og leder deltok på avslutningsmarkeringen til pasientombud i Oslo og Viken, Anne Lise Kristensen, 27. september. Det ble holdt en hilsningstale hvor vi berømmet hennes innsats for personer med rusrelaterte utfordringer.

Leder deltok på og hadde innlegg Helse- og omsorgskomiteens høring om statsbudsjettet 2023 18. oktober.

Leder møtte ansatte og frivillige i medlemsorganisasjonen Et slag av gangen 25. oktober.

Leder var invitert til og deltok på ansattesamling i Frelsesarmeen 25. oktober. Tema for innlegget var fremtiden for ideell sektor.

Rådgiver og leder deltok på og hadde innlegg på digitalt innspillsmøte med statsråd Kjersti Toppe om revidering av krisesenterloven 7. november

29. november hadde vi et 3 timers langt møte med Riksrevisjonen som vurderer revisjon av norsk ruspolitikk. På møtet deltok rådgiver og leder.

Leder deltok på RIO-debatten 15. desember om fremtidens rusbehandling med innlegg (bildet) og i debatt med Even Røed (AP) og Erlend Svartdal Bøe (H).

Rådgiver Torhild Kielland har sammen med Martin Eia-Revheim hatt innlegg om det å vokse opp med vold og rus hos NAV Hamar og Høgskolen Vestlandet. Sammen med Marius Sjømæling i Bar har de hatt innlegg på Arendalsuka, under Fagkonferansen i Bergen 20. januar og kommunekonferansen til organisasjonen AvogTil 13. mars.

Leder underviste for ortopedi-ingeniører ved Oslo Met 25. januar 2022. Tema var Rus i et samfunnsperspektiv.

Statssekretær Ellen Rønning-Arnesen inviterte sivilt samfunn til dialogmøte 16. februar i forkant av møtene i FNs narkotikakommisjon i mars. Leder deltok sammen med 11 andre organisasjoner.

Besøk og synliggjøring

Kontakt med medlemmer og andre samarbeidspartnere er alltid veldig lærerikt og spennende. Derfor prøver vi å komme ut for å besøke våre medlemmer. I denne perioden har vi vært på 26 medlemsbesøk;

- Albatrossen
- Bakkegaten Bo og omsorgssenter
- BAR, Barn av Rusmisbrukere
- Bydel Gamle Oslo Lokalt Utviklingssenter for psykisk helse- og rusarbeid
- Dalsbergstien Hus
- dne Pharma
- FO, Fellesorganisasjonen
- Fossumkollektivet
- Helse Bergen Avdeling for rusmedisin (AFR), LAR Poliklinikk Bergenhus og LAR Utvidet Sikkerhet (LARUS)
- Jobben Frelsesarmeen
- KBT, Kompetansesenter Brukererfaring og tjenesteutvikling
- KORFOR, Helse Stavanger
- KoRus-Midt
- KoRus-Vest Bergen
- KoRus-Øst
- NK ROP
- NK TSB
- Sagatun Brukerstyrt Senter
- Stedet Sagene, Frelsesarmeen
- St. Olavs hospital HF
- Sykepleierforbundet
- Tyrili Arena Arendal
- Tyrili Kampen
- Tyrili Lillehammer

Besøk på dne Pharma. Fra venstre Ståle Emmerhoft, Jan Gunnar Skoftedalen, An-Magritt Steinhovden, Bibbi Paust og Jenny Teigene. Foto: Torhild Kielland

Jan Gunnar Skoftedalen og Christian Ohldieck ved AFR, Helse Bergen. Foto: Torhild Kielland

Flere av våre medlemsvirksomheter har vi møtt andre steder, noen har besøkt oss på kontoret eller tatt kontakt per epost og telefon for å diskutere ulike problemstillinger.

Vi har i tillegg besøkt andre virksomheter og samarbeidspartnere innen rusfeltet, som ikke er medlemmer, men som på annen måte utmerker seg; Rådet for Psykisk Helse, Norges institusjonen for menneskerettigheter (NIM), Solli DPS, NAPHA, Sandviken psykiatriske sykehus, GAMUT, Helsedirektoratet, Helsetilsynet, Ellevill Produksjon, Pasient- og Brukerombudet, Hanne Brorson (Tankevirus), UNN, Politidirektør, Riksadvokat, Pårørendealliansen, MO Ung (Stavanger), NAV Hamar.

Vi var invitert til førpremiere på Petter Nyquist serie Overleverne på Klingenberg kino 29.august

Fagrådets pris godt rusfaglig arbeid 2022

Årets pris gikk til Berit Ramstad, institusjonssjef Marcus Thranes Hus og Leni Gomes, institusjonssjef Dalsbergstien Hus. To av tilbudene i Velferdsetaten i Oslo kommune.

Prisen ble delt ut av styreleder Anders Dalsaune Jansen og leder Jan Gunnar Skoftedalen under vår fagkonferanse 18-19 januar 2023 i Bergen.

Gjennom mange år har prisvinnerne bidratt til fagutvikling på egen arbeidsplass, og aldri mistet grunnholdningen om hva som er viktig og hvem de er til for. Deres engasjement for beboerne/brukerne kombinert med dyktig ledelse av ansatte i krevende jobber, har bidratt til utvikling og drift av gode tilbud i hovedstaden. Noe som igjen har bidratt til en bedre hverdag for svært mange mennesker med rusavhengighet.

Berit Ramstad og Leni Gomes.
Foto: Torhild Kielland

Under deres ledelse har Dalsbergstien og Marcus Thranes Hus gjennomgått store endringer – fra å være hospitser, som i hovedsak var et «tak over hodet», til å bli kommunale helse- og sosialfaglige akutt- og utredningsinstitusjoner, med oppgaver knyttet til stabilisering og utvikling.

Fagrådets pris godt ruspolitisk arbeid 2022

Regissør Lasse Gallefoss og programleder Leo Ajkic ble tildelt Fagrådets pris for godt ruspolitisk arbeid 2022. Prisen ble delt ut under ruspolitisk arena 5. mai 2022.

De får prisen for sitt viktige bidrag til å avstigmatisere og belyse ungdomstidens utfordringer i møte med ulike rusmidler, gruppepress, selvtilit, tilhørighet og nysgjerrighet.

Rusfeltet er et område mange har en mening om og det er mange sterke følelser knyttet til rus, rusbruk og avhengighet. Mangel på kunnskap, redsel, moralisering og stigmatisering er fremdeles det mye av. Debatter blir ofte polarisert.

Derfor er en spesiell glede at årets pris går til noen som har formidlet ulempene, og gleden, ved rusbruk på en åpen og ikke-dømmende måte.

Gjennom dokumentarserien «RUS» har Gallefoss og Ajkic vist hvordan voksne kan adressere temaet rusmidler på en åpen og ikke-dømmende måte. Sammen utnytter de kraften i kombinasjonen av åpenhet, nysgjerrighet og storytelling. Ajkic kommuniserer strålende med både unge mennesker og deres foreldre, og formidler på en måte som gir seerne ny forståelse og nye perspektiver.

Lasse Gallefoss og Leo Ajkic. Foto:
Torhild Kielland

Nettside og sosiale medier

Mye av Fagrådets kommunikasjon og informasjonsarbeid kanaliseres gjennom Fagrådets nettside rusfeltet.no og på sosiale medier (SoMe). Vi er på Facebook, Twitter, Instagram og LinkedIn.

Fagrådets webside er den mest oppdaterte og mest besøkte siden på nyhetsbildet knyttet til rus og avhengighet. Nettsiden benyttes også til å presentere rusfaglige og ruspolitiske kommentarer og saker fra Fagrådet.

I tillegg benyttes siden til å annonsere og informere om møteplassene, andre arrangementer eller tiltak i Fagrådets regi. Her legger Fagrådet også ut Høringsuttalelser som er under utarbeidelse eller som er ferdig utarbeidet.

Det legges videre opp til at medlemmer og andre kan komme med kommentarer på siden til sakene under Nytt fra Fagrådet. Nettsiden benyttes også til å informere om ledige stillinger og kurs og konferanser i medlemsvirksomhetene. Tabellen under viser utviklingen av antall besøk/treff pr år.

Årstall	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antall besøk/treff	119 781	167 094	166 295	169 814	183 662	192 585

Fagrådet sender ukentlig ut nyhetsbrev hvor nyhetene i hovedsak er hentet fra Nytt fra Fagrådet. Det er i underkant av 1900 mottakere av disse ukentlige nyhetsbrevene.

Fagrådet har en Facebook-side og har per 15. mars 6433 følgere. En økning på 8 prosent siste år. Fagrådet har konto på Twitter under brukernavnet @rusfeltet. Det er leder som har hovedansvaret for Twitterkontoen. I alt er det 2426 personer/organisasjoner som per 15. mars følger Fagrådet på Twitter. Det er en nedgang på 1 prosent. Instagramkontoen har 1417 følgere. Det er en økning 23 prosent. På LinkedIn er vi ikke veldig aktive og har 52 følgere. Det er imidlertid en økning på 60% fra i fjor.

Sosiale medier er viktig, men samtidig noe tidkrevende å følge tilstrekkelig opp.

AVSLUTNING

**Det å være en del av rusfeltet er moro, krevende og spennende.
For noen har dette året vært i overkant spennende.**

Anbud er tapt og politiske beslutninger har bidratt til at arbeids- og behandlingsplasser er borte. Andre har hatt et år hvor nye avtaler og nye oppgaver landes. For atter andre er det å holde hjulene i gang på samme nivå som tidligere vært vanskelig nok.

Til tross for usikkerheten hos mange leveres det tjenester av god kvalitet hver eneste dag på alle nivå. Det fortjener verbale blomster og ros til hver og en medarbeider hos våre medlemsvirksomheter.

Administrasjonen har hatt en spennende og ikke minst et hektisk år. Det inntrykket håper vi du deler etter å ha kommet til veis ende i denne årsmeldingen. Vi har ikke fått effekt av nyopprettet stilling slik vi hadde håpet på grunn av sykdom.

Dagen før årsmøtet arrangerer vi ruspolitisk arena med et nytt alvorlig tema; Barn og unge voksne ruser seg! Hvem tar ansvar? Vi inviterer til å trække i hverandres bed. Det er ikke noe nytt at barn og unge vokse ruser seg, men hvorfor lykkes vi ikke bedre med samarbeid mellom etater. For ofte svikter samhandlingen. Vi har med oss blant annet helseminister Ingvild Kjerkol, Helsesista Tale Krohn Engvik og Pål Iden som er leder i Undersøkelseskommissjonen. Vi gleder oss og håper vi ser dere der også.

Vel møtt til godt årsmøte.

Oslo 15. mars 2023

Anders Dalsaune Jansen
Styreleder

Kine Haugen
Styrets nestleder

Ellen Ingrid Eira
Styremedlem

Camilla Wright
Styremedlem

Tommy Sjøfjell
Styremedlem

Merete Hanch-Hansen
Styremedlem

Arild Knutsen
Styremedlem

Lars A Lian
Styremedlem

Eva Brekke
Styremedlem

Jan Gunnar Skoftedalen
Daglig leder

Sak 4 Regnskap og revisorberetning 2022

Vedlagt ligger årsregnskap 2022 og revisorberetning.

Regnskapet viser et overskudd på kr 62 206,-. Året før, 2021, var det et overskudd på kr. 94 104,-.

Samla inntekter i 2021 var på kr 6 032'. Det er økning på 356'. Vi har hatt en økning på 97' i medlemskontingenter (flere medlemmer) og andre inntekter på 412'. Det er primært prosjektmidler og betaling for leie av åpen russcene i Arendal. Det var en nedgang i deltakeravgifter på 152'. Det skyldes en dagskonferanse mindre i 2022 sammenlignet med 2021.

Samla lønnskostnader i 2022 er på kr 3 264'. Det er en økning på 448' fra året før. Hovedårsaken skyldes en ny ansatt fra 1.juni samt lønnsøkning med påfølgende økte sosiale kostnader

Annen driftskostnad er på kr 2 560'. Det er liten nedgang (59') fra 2021. Nedgangen skyldes en konferanse mindre enn året før. Ellers opplever også Fagrådet prisveksten i samfunnet og de fleste kostnader er økt i 2022.

Revisor, statsautorisert revisor Solveig Bø Dalstø i BDO, har ingen merknader til regnskapet. Det følger av revisjonsberetningen som er vedlagt.

Styret inviterer årsmøtet til å fatte følgende vedtak:

1. Det fremlagte regnskap for 2022 godkjent.
2. Overskuddet, kr 62 206,- overføres annen egenkapital

The background is a solid blue color with several overlapping, semi-transparent circular and curved shapes in a darker shade of blue. These shapes create a layered, organic effect. The text is centered horizontally and positioned in the middle of the page.

Årsregnskap 2022

RESULTATREGNSKAP

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2022	2021
Salgsinntekt	1	6 032 128	5 674 428
Sum driftsinntekter		6 032 128	5 674 428
Lønnskostnad	2	3 264 662	2 816 195
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	145 265	145 266
Annen driftskostnad	2	2 560 315	2 619 182
Sum driftskostnader		5 970 242	5 580 643
Driftsresultat		61 886	93 785
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekt		320	320
Resultat av finansposter		320	320
Årsresultat		62 206	94 104
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		62 206	94 104
Sum overføringer	4	62 206	94 104

BALANSE

Eiendeler	Note	2022	2021
Anleggsmidler			
<i>Immaterielle eiendeler</i>			
Nettside	3	0	145 265
Sum immaterielle eiendeler		0	145 265
<hr/>			
Sum anleggsmidler		0	145 265
Omløpsmidler			
<i>Fordringer</i>			
Andre kortsiktige fordringer	5	21 694	22 194
Sum fordringer		21 694	22 194
<i>Bankinnskudd, kontanter o.l</i>			
Bankinnskudd, kontanter o.l.		2 768 585	2 486 572
Sum bankinnskudd, kontanter o.l		2 768 585	2 486 572
<hr/>			
Sum omløpsmidler		2 790 279	2 508 766
<hr/>			
Sum eiendeler		2 790 279	2 654 031

Egenkapital og gjeld	Note	2022	2021
Egenkapital			
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital	4	1 758 872	1 696 666
Sum opptjent egenkapital		1 758 872	1 696 666
<hr/>			
Sum egenkapital		1 758 872	1 696 666
<hr/>			
Gjeld			
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		88 072	60 766
Skattetrekk og annen offentlig gjeld		247 776	225 962
Annen kortsiktig gjeld		695 559	670 637
Sum kortsiktig gjeld		1 031 407	957 365
<hr/>			
Sum gjeld		1 031 407	957 365
<hr/>			
Sum egenkapital og gjeld		2 790 279	2 654 031

Oslo

Styret i Fagrådet – Rusfeltets Hovedorganisasjon

Anders Dalsaune Jansen
styreleder

Merete Hanch-Hansen
styremedlem

Tommy Lunde Sjøfjell
styremedlem

Lars André Lian
styremedlem

Ellen Ingrid Grenserud Eira
styremedlem

Eva Brekke
styremedlem

Kine Haugen
nestleder

Camilla Wright
styremedlem

Arild Knutsen
styremedlem

Jan Gunnar Skoftedalen
daglig leder

NOTER

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak. Forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen.

BRUK AV ESTIMATER

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn.

DRIFTSINNTEKTER OG KOSTNADER

Inntektsføring skjer i samsvar med opptjeningsprinsippet. Salg av tjenester inntektsføres etter hvert som tjenestene utføres.

Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, dvs. at kostnader medtas i samme periode som tilhørende inntekter inntektsføres.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV BALANSEPOSTER

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balanse dagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Enkelte poster er vurdert etter andre regler. Postene det gjelder vil være blant de postene som omhandles nedenfor.

IMMATERIELLE EIENDELER

Utgifter til utvikling balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

PENSJONER

Premier til innskuddsbasert pensjonsordning organisert gjennom livsforsikringsselskap kostnadsføres den perioden innskuddet gjelder og inngår blant lønnskostnader i resultatregnskapet. Pensjonsforpliktelser knyttet til AFP-ordning for selskapets ansatte balanseføres ikke. Forpliktelser eller pensjonsmidler knyttet til kollektiv forsikret pensjonsordning balanseføres ikke.

SKATT

Organisasjonen er ikke skattepliktig.

NOTE 1 INNTEKTER

Per virksomhetsområde	2022	2021
Medlemskontigenter	1 226 000	1 129 000
Deltakeravgifter	119 460	271 398
Andre inntekter	1 036 668	624 030
Statstilskudd	3 650 000	3 650 000
Sum	6 032 128	5 674 428

NOTE 2 LØNNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, LÅN OG SIKKERHETSSTILLELSER

Lønnskostnader	2022	2021
Lønninger	2 612 752	2 247 836
Arbeidsgiveravgift	395 492	348 637
Pensjonskostnader	256 418	216 889
Andre ytelser	0	2 833
Sum	3 264 662	2 816 195

Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt i regnskapsåret 3 2

NOTE 3 VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

	Varige driftsmidler	Immaterielle eiendeler
Anskaffelseskost 01.01	45 990	435 797
Tilgang	0	0
Avgang	0	0
Anskaffelseskost 31.12	45 990	435 797
Akk. av-/nedskrivninger 31.12	45 990	435 797
Balanseført verdi 31.12	0	0
Årets avskrivning, nedskrivning og reversering	0	145 265
Avskrivningsplan		Lineær
Økonomisk levetid		3 år

NOTE 4 EGENKAPITAL

	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr. 01.01.	1 696 666	1 696 666
Årets resultat	62 206	62 206
Pr. 31.12.	1 758 872	1 758 872

NOTE 5 FORDRINGER, GJELD, PANTSTILLELSER OG GARANTIER M.V

	2022
Fordringer med forfall senere enn ett år	0
Langsiktig gjeld med forfall senere enn fem år	0

Inger Bang Lunds vei 4
5059 Bergen
www.bdo.no

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Fagrådet - Rusfeltets Hovedorganisasjon

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Fagrådet - Rusfeltets Hovedorganisasjon.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2022
- Resultatregnskap for 2022
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- Gir årsregnskapet et rettviseende bilde av foreningens finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dens resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av foreningen slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetning. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til foreningens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av

sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

BDO AS

Solveig Bø Dalstø
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Pecnnog Dokumentnr: YBYE-DN1D3-TVKV5-FXP68-CO3D6-E7N8C

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo"™ - sikker digital signatur.
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Solveig Bø Dalstø

Partner

På vegne av: BDO AS

Serienummer: 9578-5998-4-2391844

IP: 188.95.xxx.xxx

2023-03-22 14:53:02 UTC

Solveig Bø Dalstø

Statsautorisert revisor

På vegne av: BDO AS

Serienummer: 9578-5998-4-2391844

IP: 188.95.xxx.xxx

2023-03-22 14:53:02 UTC

Penneo Dokumenttrekkel: JYBYE.DNJD3-TVXV5-FXP68-GO3D6-E7N8C

Dokumentet er signert digitalt, med Penneo.com. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stempelt med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Fagrådet –
**Rusfeltets
hovedorganisasjon**
rusfeltet.no

Årsmelding 2022-2023
Årsregnskap 2022

Sak 5 Innkomne saker

a) Forslag fra styret om vedtektsendring - Skifte navn på organisasjonen

Styret fremmer forslag til årsmøte om å endre navn på organisasjonen ved å fjerne Fagrådet i navnet. I dag heter det i vedtektenes § 1 Navn

Organisasjonens navn er: Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Styret foreslår følgende ny ordlyd i § 1 Navn:

Organisasjonens navn er: Rusfeltets hovedorganisasjon

Historie

Organisasjonen ble stiftet i 1991 og het den gang Fagrådet innen Rusvernet i Norge. På sluttet av 90 tallet endret vi navn til Fagrådet innen Rusfeltet i Norge. Med et langt navn ble noen ganger forkortelsen FIR brukt, men forkortelsen fikk ikke tilstrekkelig oppslutning. Fagrådet er nok det navnet som organisasjonen ble oftest omtalt som.

På årsmøtet i 2012 fikk vi dagens navn Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon. I forbindelse med en gjennomgang og endring av profil/logo i 2018 ble det besluttet å nedtone Fagrådet og fremheve Rusfeltets hovedorganisasjon. Det kan ses f.eks i logo ved at Rusfeltets hovedorganisasjon er i fet skrift, mens Fagrådet er i normal skrift.

Vi har og bruker domenet rusfeltet.no. Det har vi gjort siden vi ble digitale.

Økonomiske kostnader

Den fysiske endringen er relativt beskjeden og vår leverandør av logo og trykksaker har gitt oss en pris på 13 190 kroner for deres arbeid med å endre logo og utarbeide ny profilmanual.

Utstyr, reklameprodukter m.m vil det være en utfasing på og endres ved innkjøp av nytt materiale. Så på dette området vil det ikke påløpe ekstra kostnader. Det vil bli noen arbeidstimer på administrasjonen med å bytte logo og informere om navneskiftet til samarbeidspartnere. Hvor mange er vanskelig å si, men ikke av et slikt omfang at det går utover andre oppgaver av betydning.

Begrunnelse

Det er flere argumenter som taler for skifte av navn. Utviklingen startet vi på i 2018 og det er naturlig nå å fullføre den nå i 2023. Vårt navn er i dag langt og vi har ingen naturlig forkorting som kan brukes, Fagrådet benyttes hyppigst.

Når vi velger og foreslå fjerning av Fagrådet i navnet er det også fordi det finnes mange fagråd både i og utenfor rusfeltet. Noen ganger forveksles vi. Noen eksempler på fagråd som en kan finne:

Fagråd i kvalitetsregister TSB (Kvarus) og alle andre 51 kvalitetsregistre.

Alle diagnosetilstander i sykehusene har fagråd herunder fagråd for TSB i de regionale helseforetakene.

Fagråd for arbeid og helse i Helsedirektoratet

Fagråd for innvandrerhelse i Helsedirektoratet

Likestillings- og diskrimineringsombudet har eget fagråd

Språkråd har fagråd, Fagrådet for våtrom, Fagrådet for virksomhetsarkitektur og slik kan vi finne en rekke av disse ved enkle googlesøk. Hovedutfordringen er dog ikke de som ligger utenfor helsefeltet, men at det finnes så mange innenfor helse og TSB.

Argumentene mot skifte av navn er tradisjon, og for noen, kjennskap til oss som Fagrådet, blant medlemmer og samarbeidspartnere. Vi mener at det primært er blant som allerede har god kjennskap til oss og vil følge oss videre selv om vi gjør en justering av navnet.

Det er endring av vedtektene og vil kreve 2/3 flertall av de avgitte stemmene på årsmøtet i henhold til vedtektenes § 10.

Styret inviterer årsmøtet til å fatte følgende vedtak:

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon skifter navn til

Rusfeltets hovedorganisasjon.

b) Forslag fra styret om vedtektsendring - skifte navn på arbeidsplan

Under styrets behandling av utkast til arbeidsplan 2023 dukket det opp et forslag om å endre navn fra arbeidsplan til aktivitetsplan. Det var ingen stor diskusjon, men siden planen er omfattende bærer den mer preg av å være en aktivitetsplan. Saken fremmes for årsmøtet av to årsaker. Den første grunnen er at arbeidsplan er nevnt i vedtektene § 5 Årsmøte punkt 4 f. Endringer i vedtektene krever vedtak på årsmøtet. Den andre grunnen er at vi har et forslag om vedtektsendring i sak 5 a), og «hvis vedtektene skal endres kan vi også endre dette» i samme slengen.

I dag heter det i vedtektenes § 5 Årsmøte punkt 4:

Følgende saker er obligatorisk på årsmøtet:

- a) Navneopprop
- b) Godkjenning av innkalling og saksliste
- c) Valg av dirigenter, referenter og to personer til å undertegne protokollen
- d) Årsmelding og regnskap
- e) Innkomne saker
- f) Arbeidsplan
- g) Budsjett
- h) Valg av: Styreleder, Styremedlemmer Valgkomitè

Styret foreslår følgende ny ordlyd i § 5 Årsmøte punkt 4:

Følgende saker er obligatorisk på årsmøtet:

- a) Navneopprop
- b) Godkjenning av innkalling og saksliste
- c) Valg av dirigenter, referenter og to personer til å undertegne protokollen
- d) Årsmelding og regnskap
- e) Innkomne saker
- f) Aktivitetsplan
- g) Budsjett
- h) Valg av: Styreleder, Styremedlemmer, Valgkomite.

Det er endring av vedtektene og vil kreve 2/3 flertall av de avgitte stemmene på årsmøtet i henhold til vedtektenes § 10.

Styret inviterer årsmøtet til å fatte følgende vedtak:

Arbeidsplan skifter navn til Aktivitetsplan

c) Forslag fra styret om å endre medlemskontingenten

Alle medlemmer betaler kontingent for å være medlemmer. Det gir medbestemmelse på årsmøtet og noen medlemsfordeler. Vi har i dag 4 satser som er beregnes ut fra antall årsverk i virksomheten/organisasjonen. Satsene er

0-5 årsverk	3 000 kroner
6-20 årsverk	7 000 kroner
21-50 årsverk	12 000 kroner
over 51 årsverk	17 000 kroner

Denne fordelingen ble vedtatt på årsmøtet i 2019 og gjort gjeldende fra 2020.

I følge SSB er prisveksten fra 2019 til mars 2023 på 15,2%. En endring vil ikke bli gjort gjeldende før 2024 og det vi må forvente en ytterligere prisvekst frem til januar 2024. I samme periode har vårt statstilskudd stått omtrent stille, vi får det samme kronebeløpet i 2023 som vi fikk i 2019. Hadde det blitt prisjustert skulle vi hatt 546 000 kroner i økning av statstilskuddet. Det skjer samtidig som våre utgifter har økt og ikke minst fordi vi har økt vår aktivitet.

Styret behandlet saken i styremøte 15.mars og besluttet å foreslå overfor årsmøtet om at satsene økes med 15% fra 2024. Styret mener en prosentvis økning vil være mer rettferdig enn et likt kronebeløp pr kategori.

En 15% økning på kontingentsatsene vil gi følgende nye satser.

0-5 årsverk	3 450 kroner
6-20 årsverk	8 050 kroner
21-50 årsverk	13 950 kroner
Over 50 årsverk	19 550 kroner

Med utgangspunkt i antall medlemmer og fakturert kontingent for 2023 vil det gi 196 000 kroner i økte inntekter.

Styret inviterer årsmøtet til å fatte følgende vedtak:

Medlemskontingenten økes med 15% på alle fire kategorier med virkning fra 2024.

Sak 6 Budsjett

I henhold til vedtektene skal årsmøtet behandle Fagrådets budsjett. Ut fra tidligere diskusjoner er det mer å regne som en informasjonssak for å se hva som planlegges.

Styret behandlet budsjettet i sitt styremøte 10. desember 2021. Det var på et tidspunkt hvor landet var stengt ned, men vi hadde kjent gleden av et åpent samfunn i drøye 2 måneder før den nedstenging som skjedde på nytt.

Vi planla derfor optimistisk ut fra et tilnærmet helt åpent samfunn i 2022. Det betyr gjennomføring av både fysiske konferanser og seminarer. Vi har imidlertid valgt å se bort fra studietur også i 2022.

Med normal drift så øker vi inntektene i budsjettet med ca 1,7 millioner kroner i henhold til det vi hadde i 2021. Alle postene økes, men særlig tror vi økt aktivitet vil gi økte deltakeravgifter. Det utgjør hele 1,1 mill kroner av økningen.

I styremøte 10. desember 2021 ble det vedtatt å øke sekretariatet med en 100% fast stilling som rådgiver. Den stillingen ligger inne i budsjettet og er i all hovedsak årsaken til økte lønnskostnader i 2022. Totale lønnskostnader inkludert sosiale utgifter øker med 750 000 kroner.

Andre driftskostnader økes med ca 1,1 million kroner. Økt aktivitet gir økte inntekter, men har også en betydelig utgiftsside. Det er først og fremst knyttet til fagkonferansen som er planlagt i Bergen i november 2022.

Så er det slik at det har skjedd flere endringer som påvirker budsjettet for 2023. Det er styret orientert om, men vi endrer ikke budsjettet som allerede er vedtatt. Administrasjonen rapporterer overfor styret på endringene. Årsmøtet vil få den samme orienteringen.

Det fremlagte budsjett er et budsjett i balanse.

Styret inviterer årsmøtet til å fatte følgende vedtak:

Det fremlagte budsjett for 2022 godkjent.

FORSLAG TIL BUDSJETT 2023

	Forslag budsjett 2023	Budsjett 2022	Resultat 2022
ANNEN DRIFTSINNEKT			
3900 - ANNEN DRIFTSRELATERT INNEKT	650 000	900 000	1 036 668
3910 - DELTAKERAVGIFTER	1 900 000	1 300 000	119 460
3920 - MEDLEMSKONTINGENT	1 211 000	1 200 000	1 226 000
3930 - STATSTILSKUDD	4 000 000	4 000 000	3 650 000
Sum ANNEN DRIFTSINNEKT			
SUM DRIFTSINNEKTER	7 761 000	7 400 000	6 032 128
LØNNSKOSTNAD			
5000 - LØNN TIL ANSATTE	2 650 000	2 400 000	2 285 076
5010 - FERIEPENGER	320 000	300 000	282 949
5310 - HONORAR	30 000	10 000	50 500
5330 - GODTG. TIL STYRE OG BED.FORS.	167 000	165 000	166 800
5400 - ARBEIDSGIVERAVGIFT	390 000	370 000	355 596
5410 - ARBEIDSGIVERAVGIFT AV FERIEPENGEI	46 000	42 000	39 896
5800 - REFUSJON SYKEPENGER		-	-172 573
5945 - Pensjonsforskring for ansatte	275 000	263 000	256 418
Sum LØNNSKOSTNAD	3 878 000	3 550 000	3 264 662
Avskrivning driftsmidler			
6020- avskrivning nettside	0	145 000	145 265
Sum avskrivning driftsmidler	0	145 000	145 265
ANNEN DRIFTSKOSTNAD			
6300 - LEIE LOKALER	683 000	650 000	619 088
6340 - LYS VARME	36 000	-	10 014
6360 - RENHOLD	36 000	40 000	32 434
6390 - ANDRE KOSTNADER LOKALER	143 000	175 000	139 104
6400 - LEIE MASKINER	34 000	23 000	33 940
6420 - LEIE DATASYSTEMER	128 000	130 000	162 807
6540 - INVENTAR	-	-	6 462
6620 - REP. OG VEDLIKEH UTSTYR			9 196
6700 - REVISJONS- OG REGNS.HONORAR	50 000	50 000	54 679
6797 - Honorar	380 000	380 000	395 074
6800 - KONTORREKVISITA	10 000	20 000	4 403
6810 - DATAKOSTNADER	75 000	100 000	63 991
6820 - TRYKKSAKER	50 000	50 000	51 987
6830 - ILLUSTRSJONSBILDER	15 000	21 000	12 219
6840 - AVISER TIDSSKRIFTER MV.	4 000	5 000	3 818
6860 - MØTE, KURS	1 800 000	1 447 000	607 214
6890 - ANDRE KONTORKOSTNADER	5 000	10 000	1 846
6900 - TELEFON	45 000	50 000	39 927
6940 - PORTO	1 000	10 000	100
7040 - FORSIKRING	7 000	12 000	12 542
7100 - BILGODTGJØRELSE	7 000	20 000	2 639
7140 - REISEKOSTNADER	90 000	165 000	101 761
7150 - DIETTKOSTNADER OPPGAVEPLIKTIGE	15 000	40 000	8 965
7160- DIETTKOST IKKE OPPGAVEPLIKTIGE	-		0
7320 - REKLAMEKOSTNADER	100 000	150 000	16 875
7400 - KONTINGENTER	16 000	8 000	7 300
7410- KONTINGENT IKKE FRADRAGSBERETT	-	8 000	8 175
7430 - GAVER IKKE FRADRAGSBERETTIGEDE	25 000	30 000	41 596
7440 - Stipend	20 000	20 000	0
7710 - STYRE-OG BEDRIFTSFORSAMLINGSM.	100 000	75 000	105 523
7770 - BANK-OG KORTGEBYRER	4 000	4 000	4 495
7790 - ANDRE KOSTNADER	4 000	5 000	2 141
7791 - PÅLØPTE KOSTNADER			0
7830- TAP PÅ FORDRINGER			0
Sum ANNEN DRIFTSKOSTNAD	3 883 000	3 698 000	2 560 315
SUM DRIFTSKOSTNADER	7 761 000	7 400 000	5 824 977
renteinntekter			320
DRIFTSRESULTAT			
RESULTAT	0	0	62 206

Sak 7 Arbeidsplan

Vedlagt ligger styrets forslag til Arbeidsplan 2023.

Arbeidsplanen tar utgangspunkt i de fire hovedstrategiene våre. De finner dere igjen som tekst i ringen rundt. Aktivitetene i arbeidsplan er en konkretisering av strategien. Vi har valgt noen aktiviteter under hver av de fire strategiene.

Arbeidsplan 2023 er i stor grad videreføring av arbeidsplanen for de siste årene, men det er gjort noen endringer.

Styret behandlet og vedtok Arbeidsplan 2023 på sitt styremøte 15.mars 2023.

Arbeidsplanen vil bli presentert og gjennomgått ytterligere på årsmøtet.

Styret inviterer årsmøtet til å fatte følgende vedtak:

Arbeidsplan for 2023 vedtatt.

Hvis årsmøtet har vedtatt styrets forslag til vedtektsendring i sak 5 vil vedtaket være
Aktivitetsplan 2023 vedtatt

ARBEIDSPLAN 2023

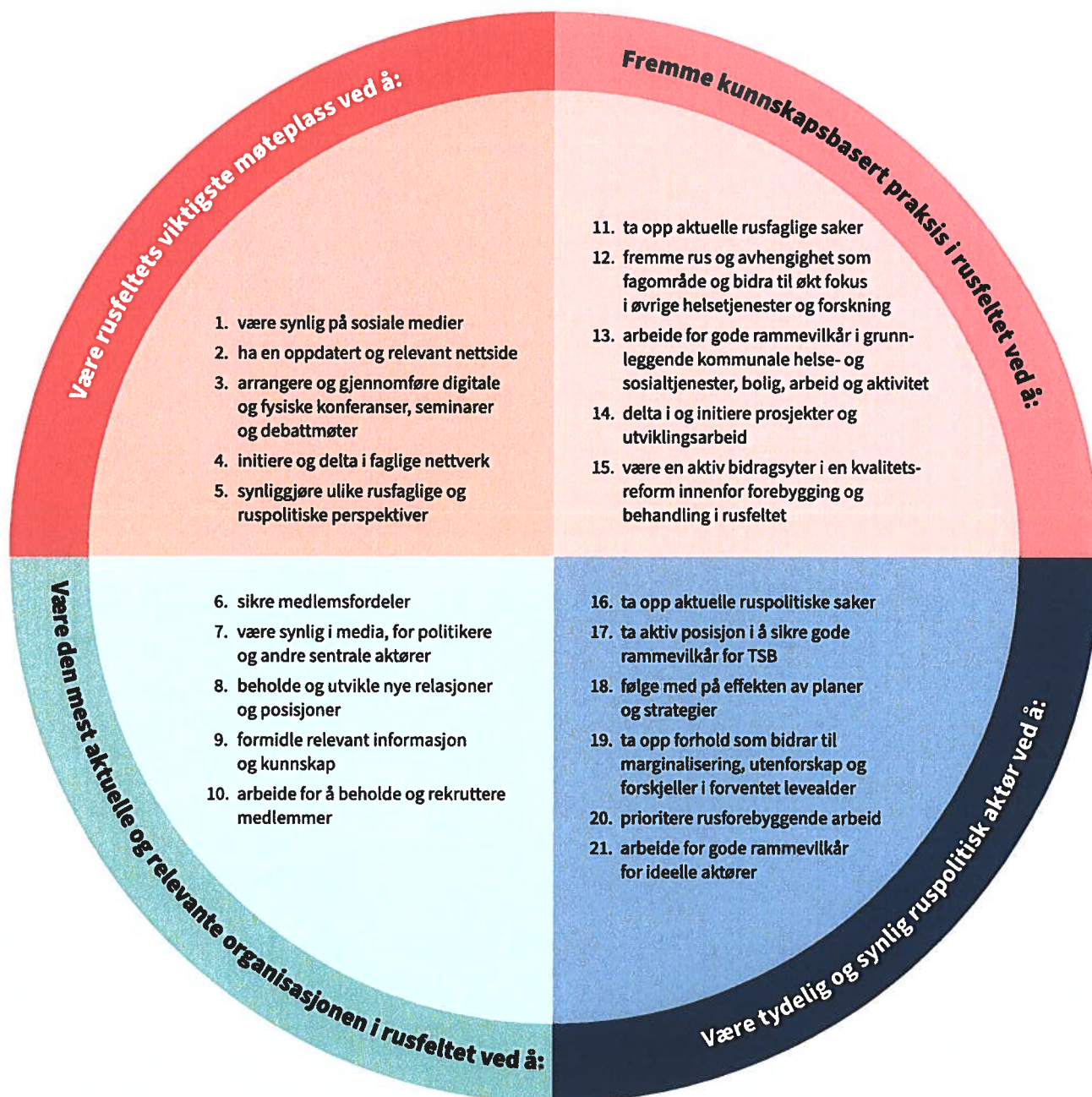
Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

VISJON

Mangfoldige, tilgjengelige og helhetlige tjenester i et samlet rusfelt

FAGRÅDET SKAL:

Sak 8 Valg

Valgkomiteen har bestått av Egil Atle Bremnes Karmøy kommune, Vidar Hårvik Marborg og Ruth Søderstrøm Solliakollektivet.

Valgkomiteen har sendt ut brev til alle medlemsvirksomhetene 2.februar og gjennom Fagrådets nettside bedt om innspill til styremedlemmer. Frist for innsending av forslag var satt til 1.mars. Videre ble alle styremedlemmene på valg spurt om de eventuelt stiller seg til disposisjon for en ny periode. Valgkomiteen kan selv bringe inn aktuelle kandidater.

Det skal i 2023 velges fire styremedlemmer og ett medlem til valgkomiteen. Styremedlem Kine Haugen, FO Fellesorganisasjonen har takket ja til gjenvalg. Styremedlem Eva Brekke, Norsk psykologforening, har takket ja til gjenvalg. Styremedlem Merete Hanch-Hansen, Velferdsetaten Oslo kommune, har takket ja til gjenvalg. Styremedlem Lars Lian, Fossumkollektivet, har takket ja til gjenvalg.

I valgkomiteen er Vidar Hårvik på valg og har takket ja til gjenvalg. Han har vært 3 år i valgkomiteen og vedtektene sier at et medlem i valgkomiteen velges for 3 år og kan gjenvelges en gang.

Denne gangen har valgkomiteen fått inn 5 forslag på nye kandidater til Fagrådets styre innenfor fristen og det kom 9 navn etter fristen hadde gått ut. Alle kandidater som foreslås bør være spurt før de foreslås. Tre av de fem som var foreslått var ikke spurt. Valgkomiteen har kontaktet dem, to takket nei og en har ikke svart.

De kommer i tillegg til de fire som har sagt ja til gjenvalg. De 2 forslagene er: **Bjørn Gunnar Vådal**, direktør Blå Kors Borgestadklinikken. Forslagsstiller er Trine Stensen, generalsekretær i Blå Kors Norge. **Audun Harjen**, fagleder, Blå Kors Øst poliklinikk. Forslagsstiller er VID ved Liese Recke

Arbeidet i Valgkomiteen er alltid spennende. Det var færre forslag i år enn det har vært de siste årene. I år kom det tre spennende forslag hvor de tre var rus- og avhengighetsmedisinere. Det er lenge siden Fagrådet har hatt en lege i styret. Utfordringen var at ingen av de tre var spurt. En av dem oppnådde ikke valgkomiteen kontakt med, de to andre takket for henvendelsen, men hadde ikke anledning. Valgkomiteen vil derfor anmode om at forslagsstiller sjekker ut med kandidatene før de foreslås.

I arbeidet har komiteen lagt til grunn Fagrådets vedtekter som har krav om minst 40% av begge kjønn, gjenspeile og representere mangfoldet i rusfeltet, geografisk spredning, offentlig/ideelle virksomheter og ulike deler av tjenesteapparatet. Styret skal også ha brukerrepresentasjon.

Det er mange hensyn som skal veies opp mot hverandre. I tillegg til det som er nevnt over er det en praksis på at styremedlemmene har en sentral stilling/rolle i sin virksomhet. Det gir Fagrådets styre økt legitimitet i møte med politiske og faglige myndigheter. Fagrådet er en paraplyorganisasjon hvor styret spiller en betydelig rolle.

Valgkomiteen har vært i kontakt med de to foreslåtte kandidatene fra Blå Kors. Begge gir et solid inntrykk og er gode kandidater. Det gav valgkomiteen 6 habile kandidater å velge mellom.

Et av de sittende styremedlemmene, Tommy Sjøfjell, arbeider ved Korus Sør som er en del av Blå Kors Borgestadklinikken og han sitter i styret i divisjon behandling i Blå Kors. Det er med i vår vurdering av styrets sammensetning. I Fagrådets styre representerer imidlertid Sjøfjell bruker og pårørendeorganisasjonen A-larm.

Ytterligere redegjørelse for valgkomiteens arbeid og innstilling vil bli gjort på årsmøtet. Alle styremedlemmer velges for 2 år.

Valgkomiteens innstilling til styremedlemmer

- a) Valgkomiteen innstiller på gjenvalg **Kine Haugen**, FO Fellesorganisasjonen, seksjonsleder ARA Oslo universitetssykehus som styremedlem
- b) Valgkomiteen innstiller på gjenvalg **Eva Brekke**, Norsk psykologforening, forsker NK ROP som styremedlem
- c) Valgkomiteen innstiller på gjenvalg **Merete Hanch-Hansen**, Avdelingsdirektør Velferdsetaten Oslo kommune som styremedlem.
- d) Valgkomiteen innstiller på gjenvalg **Lars Lian**, faglig leder Fossumkollektivet som styremedlem.

Valgkomiteens innstilling til medlem i valgkomiteen

- e) Valgkomiteen innstiller på gjenvalg av **Vidar Hårvik** leder Marborg som medlem i valgkomiteen. Hårvik velges for tre år.

Oslo 31.mars 2023

Egil Atle Bremnes(s)

Vidar Hårvik(s)

Ruth Søderstrøm(s)